

Wetenschappelijk Onderzoek- en
Documentatiecentrum
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Cahier 2018-13

Achtergronden en recidive van Mulderovertreders

M. Blom
G. Weijters
D. Blokdijk

Cahier

De reeks Cahier omvat de rapporten van onderzoek dat door en in opdracht van het WODC is verricht.

Opname in de reeks betekent niet dat de inhoud van de rapporten het standpunt van de Minister van Justitie en Veiligheid weergeeft.

Inhoud

Afkortingen — 5

Samenvatting — 7

1 Inleiding — 11

2 Methode van onderzoek — 13

- 2.1 Onderzoeksgroep — 13
- 2.2 Gegevensbronnen — 14
 - 2.2.1 Mulder — 14
 - 2.2.2 OBJD — 15
- 2.3 Analyse en variabelen — 16
 - 2.3.1 Achtergrondkenmerken — 16
 - 2.3.2 Recidive — 17
 - 2.3.3 Samenhang tussen Mulderverleden en recidive — 19
- 2.4 Privacy — 20
- 2.5 REPRIS — 21

3 Resultaten — 23

- 3.1 Kenmerken van Mulderovertreders — 23
- 3.2 Recidive van Mulderovertreders — 26
- 3.3 Recidive in subgroepen van Mulderovertreders — 30
- 3.4 Samenhang tussen Mulderverleden en recidive — 36

4 Conclusie en discussie — 41

- 4.1 Beperkingen — 41
- 4.2 Beantwoording onderzoeksvragen — 42
- 4.3 Conclusie — 43

Summary — 45

Literatuur — 49

Bijlagen

- 1 Samenstelling begeleidingscommissie — 51
- 2 Overzicht Muldergedragingen — 53
- 3 Recidivecijfers — 54

Afkortingen

apk	algemene periodieke keuring
BABW	Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer
Bjsg	Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens
BRP	Basisregistratie Personen (voorheen: Gemeentelijke Basisadministratie (GBA))
BSN	burgerservicenummer
BV	Besluit voertuigen
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
JDS	Justitieel Documentatiesysteem
JenV	Justitie en Veiligheid
Justid	Justitiële Documentatiedienst
KR	Kentekenreglement
OBJD	Onderzoeks- en Beleidsdatabase Justitiële Documentatie
OM	Openbaar Ministerie
OR	<i>odds</i> ratio
REPRIS	Recidive Prevalentie Informatiesysteem
RR	Reglement rijbewijzen
RV	Regeling voertuigen
RVV 1990	Reglement verkeerregels en verkeertekens 1990
SRB	snelheidsovertredingen van meer dan 10 km/u, roodlichtnegatie en handheld bellen
(U)WAM	(Uitvoeringsbesluit) Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen
WA	wettelijke aansprakelijkheid
Wahv	Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
WVW 1994	Wegenverkeerswet 1994

Samenvatting

In de Tweede Kamer en in de uitvoeringspraktijk worden steeds vaker vraagtekens gezet bij de praktijk dat personen met wier voertuig vele lichte overtredingen worden begaan geen andere sanctie krijgen opgelegd dan verkeersboetes met vooraf vastgestelde tarieven. Daarbij is aan de orde gesteld dat mogelijk een groter lerend effect uitgaat van een systematiek waarbij de straf op een overtreding steeds zwaarder wordt naarmate een bestuurder vaker in de fout gaat. Uit onderzoek blijkt bovendien dat bestuurders die veel overtredingen begaan ook een groter gevaar vormen voor de verkeersveiligheid. Dit resulteerde in het voorjaar van 2015 tot de motie Hoogland cum suis, waarin de regering wordt verzocht om na te gaan hoe een progressief boetestelsel, waarbij verkeersrecidive wordt bestraft met hogere boetes, vormgegeven kan worden.

Het huidige onderzoek levert een bijdrage aan de discussie over een progressief boetestelsel door inzicht te verschaffen in de achtergronden en de recidive van 'Mulderovertreders', dat wil zeggen personen die een lichte verkeersovertreding vallend onder de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv, ook wel Wet Mulder genoemd) begingen. Wat betreft de recidive wordt niet alleen gekeken naar toekomstige Mulderovertredingen, maar ook naar eventuele strafzaken die volgen op het Mulderdelict. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de verschillen tussen personen die in een kort tijdsbestek veel Mulderdelicten op hun naam kregen (verder 'Mulderveelplegers' genoemd) en overige Mulderovertreders. Mulderveelplegers zijn personen met wier voertuig een Mulderovertreding werd begaan en die in de twee jaar voorafgaand aan deze overtreding al twee keer een onherroepelijke boete voor een Mulderdelict hebben gekregen.

De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- 1 Wat zijn de achtergrondkenmerken van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?
- 2 Wat is het recidivebeeld van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?
- 3 In hoeverre is het plegen van Mulderovertredingen in het verleden een voor-speller voor Mulderrecidive en voor strafrechtelijke (verkeers)recidive?

Methode

De onderzoeksgroep betreft alle 2.794.873 in Nederland woonachtige natuurlijke personen met wier motorrijtuig één of meer Mulderovertredingen werden begaan die zijn afgedaan in 2012. Beschikkingen die zijn gecorrigeerd of vernietigd zijn niet meegenomen, evenals het niet betalen van een verschuldigde parkeerbelasting, het niet voldoen aan de algemene periodieke keuringsplicht (apk-plicht) en het niet voldoen aan de verplichting om een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA-verzekering) voor een voertuig af te sluiten.

Van de personen in de onderzoeksgroep zijn alle Mulderovertredingen en strafzaken in de onderzoeksperiode opgevraagd en samengevoegd. In de periode 1 januari 2007 tot en met 5 juli 2016 (de dag van sluiting van de gegevensverzameling) hadden zij in totaal 33.413.525 Mulderovertredingen begaan en waren zij betrokken in 873.094 strafzaken. Gegevens over de Mulderovertredingen zijn door het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) geselecteerd uit zijn datawarehouse. Gegevens over de strafzaken zijn door het WODC geselecteerd uit de Onderzoeks- en Beleidsdata-

base Justitiële Documentatie (OBJD). Op basis van deze gegevens kon de justitiële 'carrière' van Mulderovertreders in kaart worden gebracht.

De recidivemetingen zijn uitgevoerd volgens de gestandaardiseerde werkwijze van de WODC-recidivemonitor. Recidive wordt op verschillende manieren geoperationaaliseerd. *Mulderrecidive* heeft betrekking op het plegen van nieuwe Mulderdelicten. *Strafrechtelijke verkeersrecidive* betreft verkeersovertredingen en -misdrijven vallend onder het strafrecht. De *strafrechtelijke recidive exclusief verkeer* ten slotte, omvat strafzaken vanwege een misdrijf, anders dan een verkeersmisdrijf, bijvoorbeeld een gewelds- of een vermogensmisdrijf. In dit onderzoek wordt zowel de prevalentie van recidive (i.e. het percentage recidivisten binnen een bepaalde tijdsperiode) als de recidivefrequentie (i.e. het gemiddelde aantal nieuwe zaken per recidivist) onderzocht.

Vanwege de grootte van de onderzoeksgroep zijn alle analyses gebaseerd op een random steekproef van 10% van de onderzoekspopulatie.

Belangrijkste bevindingen

Achtergronden

Mulderovertredingen worden in het merendeel van de gevallen (ruim 90%) geconstateerd op kenteken. Verder gaat het vaak om snelheidsovertredingen van maximaal 30 km/u (of maximaal 40 km/u op de autosnelweg). Iets meer dan de helft van de snelheidsovertredingen vindt plaats binnen de bebouwde kom en ongeveer een vijfde op de snelweg. Voor ruim een derde van de snelheidsovertredingen is de mate van overschrijding maximaal 5 km/uur. Veruit de meeste Mulderovertredingen worden begaan met een auto en slechts een klein deel wordt 's nachts geconstateerd. De gemiddelde boete is ongeveer € 66. Ruim 85% van de Mulderovertreders heeft in de voorgaande vijf jaar al eerder een boete gekregen voor een Mulderovertreding. Een strafrechtelijke geschiedenis hebben verkeersovertreders nauwelijks.

Verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders zijn met name te vinden in het aantal eerdere Mulderovertredingen. Gemiddeld hebben Mulderveelplegers bijna elf eerdere Mulderovertredingen in de voorgaande vijf jaar, terwijl overige Mulderovertreders gemiddeld 2,6 eerdere Mulderovertredingen hebben in de voorgaande vijf jaar.

Recidive

Voornamelijk de Mulderveelplegers zijn een persistente groep verkeersovertreders van met name Mulderovertredingen. Van de Mulderveelplegers heeft meer dan 70% binnen een jaar een nieuwe Mulderovertreding begaan. Na vier jaar is dit gestegen tot meer dan 90%. Van de overige Mulderovertreders heeft bijna de helft na een jaar een nieuwe Mulderovertreding begaan en ruim 70% na vier jaar. Verder recidiveren Mulderveelplegers niet alleen eerder en procentueel vaker, ook het gemiddelde aantal nieuwe overtredingen per recidivist is ongeveer twee keer zo groot onder deze groep.

De strafrechtelijke (verkeers)recidive is relatief laag onder zowel Mulderveelplegers als overige Mulderovertreders. Ongeveer 3% van de Mulderovertreders recidiveert binnen twee jaar met een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht en nog geen 2% met een overig, niet-verkeersmisdrijf. Deze percentages liggen beduidend lager dan de recidivepercentages van volwassen daders die in 2012 vanwege een strafzaak met justitie in aanraking kwamen.

Mulderverleden voorspeller voor recidive

In het onderzoek wordt een sterke samenhang tussen het delictverleden en (Mulder)recidive gevonden. Zo blijkt dat hoe uitgebreider het Mulderverleden, hoe hoger de Mulderrecidive. Ook is er een samenhang tussen het Mulderverleden en strafrechtelijke (verkeers)recidive. Deze samenhang is echter minder sterk dan de samenhang tussen een strafrechtelijk verleden en strafrechtelijke (verkeers)recidive.

Beperkingen

De huidige studie kent enkele beperkingen. Een eerste beperking betreft het beschrijven van de recidive op basis van registratiedata. Dit impliceert dat alleen de criminaliteit die onder de aandacht komt van politie en justitie in beeld wordt gebracht. Delicten die door de politie niet worden geconstateerd, blijven buiten beschouwing.

Een belangrijke beperking van dit onderzoek is verder het feit dat het merendeel van de Mulderovertredingen geconstateerd wordt op kenteken en dus op voertuig. Dit heeft tot gevolg dat een overtreding toe wordt geschreven aan de persoon op wiens naam het voertuig waarmee de overtreding is begaan geregistreerd staat. Dit hoeft echter niet per se de bestuurder te zijn geweest.

Een andere beperking is dat rechtspersonen in dit onderzoek buiten beeld blijven. Dit leidt ertoe dat Mulderovertredingen die zijn begaan met bijvoorbeeld leaseauto's, huurauto's of bedrijfsauto's (naar schatting ruim een kwart van alle uitgestroomde Wahv-zaken uit 2012) niet zijn meegenomen.

Conclusie

In het regeerakkoord 2017-2021 staat te lezen dat: *'...voor overtredingen met veel gevaarzetting of herhaalde overtredingen de boetes worden verhoogd ...'* De resultaten van dit onderzoek dragen bij aan de discussie over een progressief boetestelsel in Nederland. Een belangrijke opbrengst van dit onderzoek is dat Mulderveelplegers een persistente groep verkeersovertreders zijn van voornamelijk Mulderdelicten. Op verzoek van de directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding is ook gekeken naar de recidive na een drietal Mulderovertredingen met veel gevaarzetting die in aanmerking zouden kunnen komen voor een progressief boetestelsel. Het gaat daarbij om snelheidsovertredingen van meer dan 10 km per uur, roodlichtnegatie en handheld bellen (zogenoemde SRB-delicten). Het idee is om plegers van SRB-delicten die binnen een termijn van twee jaar opnieuw een SRB-delict begaan (zogenoemde SRB-meerplegers) harder aan te pakken. De groep SRB-meerplegers is een meer specifieke en kleinere groep overtreders dan de groep Mulderveelplegers. De onderzoeksresultaten laten zien dat de Mulderrecidive van de SRB-meerplegers nagenoeg gelijk is aan de Mulderrecidive van Mulderveelplegers. De hoogte van het recidiverisico vormt derhalve geen aanleiding om een progressief boetestelsel toe te spitsen op SRB-meerplegers.

1 Inleiding

In Nederland worden lichte verkeersovertredingen bestraft via de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), beter bekend als de 'Wet Mulder'. Deze wet richt zich op de sanctionering van lichte verkeersovertredingen, zoals het rijden door rood licht en lichte snelheidsoverschrijdingen. Kenmerkend voor de Wet Mulder is dat de administratieve sanctie, als de bestuurder niet aanstonds is vastgesteld, op grond van artikel 5 van de Wahv aan de kentekenhouders wordt opgelegd. De kentekenhouders kan zich hiertegen in principe (alleen artikel 8 van de Wahv biedt een aantal limitatief opgesomde uitzonderingsgevallen) niet tegen verweren door aan te geven dat hij niet de bestuurder was. De kentekenhouders dient, ondanks dat hij mogelijk niet de bestuurder was, de administratieve sanctie te voldoen. Veruit de meeste mulderovertredingen worden op kentekens geconstateerd. In 2012 was dit 95%.

In de Tweede Kamer en in de uitvoeringspraktijk worden steeds vaker vraagtekens gezet bij de praktijk dat personen met wier voertuig vele lichte overtredingen worden begaan geen andere sanctie krijgen opgelegd dan verkeersboetes met vooraf vastgestelde tarieven. Daarbij is aan de orde gesteld dat mogelijk een groter lerend effect uitgaat van een systematiek waarbij de straf op een overtreding steeds zwaarder wordt naarmate een bestuurder vaker in de fout gaat.¹

Uit onderzoek van Goldenbeld en collega's (Goldenbeld et al., 2011; Stipdonk & Goldenbeld, 2014) blijkt bovendien dat bestuurders die veel overtredingen begaan ook een groter gevaar vormen voor de verkeersveiligheid, omdat de kans op een ongeluk met een factor twee toeneemt bij elke volgende overtreding. Dit betekent dat iemand die vijf overtredingen begaat een acht maal zo grote kans op een ongeluk heeft als iemand die twee overtredingen begaat. Dit werpt mogelijk ook een andere blik op het uitgangspunt dat het bij Mulderfeiten gaat om 'feiten waarvan het plegen als zodanig geen ernstige morele blaam op de overtreder werpt. Het zijn ethisch-neutrale verkeersvoorschriften die in aanmerking komen voor een andere dan strafrechtelijke wijze van afdoening', zoals is opgenomen in de memorie van toelichting van de Wahv.²

Deze discussie leidde in het voorjaar van 2015 tot de motie Hoogland cum suis³ waarin de regering wordt verzocht om na te gaan hoe een progressief boetestelsel, waarbij verkeersrecidive wordt bestraft met hogere boetes, vormgegeven kan worden. Naar aanleiding van deze motie is onder meer een impactanalyse uitgevoerd naar de gevolgen van de invoering van een progressief boetestelsel voor de werklust en kosten en besparingen voor de betrokken ketenpartners (SMS & Significant, 2017) en een ex-ante effectevaluatie van de effecten van de invoering van een progressief boetestelsel op de verkeersveiligheid (Hoekstra, Eenink & Goldenbeld, 2017).

Verder heeft het huidige kabinet toegezegd om notoire verkeersovertreders harder te gaan aanpakken. In het regeerakkoord 2017-2021 (VVD, CDA, D66 & Christen-Unie, 2017) staat hierover te lezen dat: '*Het boetesysteem wordt gewijzigd, zodat voor overtredingen met veel gevaarstelling of herhaalde overtredingen de boetes worden verhoogd en de boetes voor kleine overtredingen kunnen worden verlaagd.*'

¹ Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 18 februari 2016, 713388.

² *Kamerstukken II 1987/88, 20 329, 3.*

³ *Kamerstukken II 2014/15, 29 398, 471.*

Vanwege de aanzienlijke gevolgen voor de uitvoering en de onduidelijkheid over de haalbaarheid en handhaafbaarheid van een progressief boetestelsel zijn het Openbaar Ministerie (OM), het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), de politie en de Rechtspraak gevraagd om, voordat een beslissing wordt genomen over een progressief boetestelsel, een uitvoeringstoets te doen.⁴

Ten slotte heeft de directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding (DRC) van het ministerie van Justitie en Veiligheid het WODC gevraagd om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden om de informatievoorziening ten aanzien van (de herhalingscriminaliteit van) verkeersovertreders te verbeteren.

Meer specifiek was de vraag om de mogelijkheden te verkennen om een koppeling te maken tussen het informatiesysteem Mulder en het Justitieel Documentatie Systeem (JDS) en om gegevens in het JDS te verrijken met delictinformatie uit andere justitiële registraties, zoals bijgehouden door het CJIB en/of het OM. In het kader van dit haalbaarheidsonderzoek is – vooralsnog eenmalig – een koppeling tot stand gebracht tussen gegevens zoals vastgelegd in het informatiesysteem Mulder en in de Onderzoeks- en Beleidsdatabase Justitiële Documentatie (OBJD), een bewerkte en gepseudonimiseerde versie van het JDS. Ook is nagegaan welke mogelijkheden er zijn voor het verrijken van de delictinformatie in de OBJD. De resultaten zullen worden vastgelegd in een nog te verschijnen technische rapportage.

Het huidige onderzoek maakt gebruik van één van de opbrengsten van het haalbaarheidsonderzoek, namelijk een databestand waarin gegevens over Mulderfeiten en feiten die binnen het strafrecht zijn afgedaan, op persoonsniveau bij elkaar zijn gebracht. De focus van het onderzoek ligt op de achtergronden en de recidive van 'Mulderovertreders', dat wil zeggen personen die een lichte verkeersovertreding vallend onder de Wet Mulder begingen. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar toekomstige Mulderovertredingen, maar ook naar eventuele strafzaken die volgen op het Mulderdelict. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de verschillen tussen personen die in een kort tijdsbestek veel Mulderdelicten op hun naam kregen (verder 'Mulderveelplegers' genoemd) en overige Mulderovertreders.

Het onderzoek vindt plaats onder de paraplu van de recidivemonitor van het WODC,⁵ een doorlopend onderzoeksproject waarbij op gestandaardiseerde wijze metingen worden verricht onder uiteenlopende groepen justitiabelen.

De volgende onderzoeksvragen worden in dit onderzoek beantwoord:

- 1 Wat zijn de achtergrondkenmerken van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?
- 2 Wat is het recidivebeeld van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?
- 3 In hoeverre is het plegen van Mulderovertredingen in het verleden een voorspeller voor Mulderrecidive en voor strafrechtelijke (verkeers)recidive?

⁴ *Kamerstukken II 2016/17*, 29 398, nr. 563.

⁵ Voor meer informatie over de WODC-recidivemonitor zie www.wodc.nl/cijfers-en-prognoses/Recidivemonitor/index.aspx.

2 Methode van onderzoek

2.1 Onderzoeksgroep

De onderzoekspopulatie voor deze studie betreft alle in Nederland woonachtige, natuurlijke personen⁶ met wier motorrijtuig⁷ één of meer Mulderovertredingen (zie bijlage 2) werden begaan die zijn afgedaan⁸ in 2012⁹ en die niet zijn gecorrigeerd of vernietigd (zie artikel 8 van de Wahv). Overigens vormen niet alle Mulderovertredingen aanleiding voor opname in de onderzoeksgroep. Het progressief boetestelsel is gericht op delicten waardoor de verkeersveiligheid in het gedrang komt. Om die reden is het niet betalen van een verschuldigde parkeerbelasting uitgesloten van de selectie. Ook het niet voldoen aan de algemene periodieke keuringsplicht (apk-plicht) en het niet voldoen aan de verplichting om een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA-verzekering) voor een voertuig af te sluiten zullen niet onder een progressief boetestelsel komen te vallen. Deze delicten worden opgespoord via registercontroles die een (bijna) volledige pakkans kennen waardoor deze groepen overtreeders onevenredig vaak voor zouden komen.

In totaal bevat de persoonsselectie 2.794.873 natuurlijke personen die geïdentificeerd worden op basis van het Burgerservicenummer (BSN) en/of het nummer waaronder een persoon is opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP-nummer).¹⁰

Binnen deze groep Mulderovertreders wordt een onderscheid gemaakt tussen Mulderveelplegers (n=1.206.499; 43,2%) en overige Mulderovertreders (n=1.588.374; 56,8%). Mulderveelplegers zijn – in lijn met de door SMS & Significant (2017) gehanteerde definitie¹¹ – personen met wier voertuig in de twee jaar voorafgaand aan het moment waarop het delict waarvoor zij in de onderzoeksgroep werden opgenomen werd afgedaan, ten minste twee onherroepelijk afgedane¹² Mulderovertredingen werden begaan.

⁶ Rechtspersonen blijven in dit onderzoek buiten beschouwing. Dit heeft tot gevolg dat Mulderovertredingen die zijn begaan met bijvoorbeeld leaseauto's, huurauto's of bedrijfsauto's in principe niet meegenomen worden. Een uitzondering hierop vormen gevallen waarin de oorspronkelijke beschikking die is opgelegd aan de rechtspersoon gecorrigeerd is en alsnog op naam van de daadwerkelijke bestuurder (natuurlijke persoon) is gezet. Uit analyse van het CJIB blijkt dat ruim een kwart van de in 2012 uitstroomde Wahv-zaken rechtspersonen betreft.

⁷ Motorrijtuigen zijn volgens artikel 1 lid c van de Wegenverkeerswet 1994: alle voertuigen, bestemd om anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het voertuig zelf aanwezig dan wel door elektrische tractie met stroomtoevoer van elders, met uitzondering van fietsen met trapondersteuning.

⁸ Dat wil zeggen dat de Mulder-beschikking betaald is.

⁹ Extra voorwaarde is dat de beschikking op of na 1 januari 2006 bij het CJIB geregistreerd moet zijn. In de praktijk heeft deze aanvullende voorwaarde nauwelijks effect gehad. Dat wil zeggen dat het aantal zaken met een dergelijke lange doorlooptijd verwaarloosbaar is.

¹⁰ Dit betekent dat personen zonder BSN en/of BRP-nummer per definitie zijn uitgesloten van de selectie.

¹¹ SMS & Significant (2017) gebruiken de term 'recidivisten' om deze groep aan te duiden. Vanwege de mogelijke verwarring die zou kunnen ontstaan met de toekomstige recidive die in het huidige onderzoek centraal staat, is ervoor gekozen om hier de term Mulderveelplegers te hanteren.

¹² Datum onherroepelijk is niet beschikbaar voor analyse. Bij het aanwijzen van Mulderveelplegers is uitgegaan van de datum waarop een zaak bij het CJIB is ingestroomd plus zes weken. Tenzij de betrokkene beroep heeft ingesteld is dit de datum waarop een Mulderbeschikking automatisch onherroepelijk wordt.

Vanwege de grootte van de onderzoeksgroep zijn alle analyses gebaseerd op een random steekproef van 10% van de onderzoekspopulatie (N=279.239), waaronder 120.380 Mulderveelplegers en 158.859 overige Mulderovertreders.

2.2 Gegevensbronnen

De in paragraaf 2.1 beschreven persoonsselectie is gemaakt op basis van Muldergegevens die zijn opgeslagen in het datawarehouse van het CJIB. Vervolgens zijn alle Mulderovertredingen en strafzaken in de onderzoeksperiode van deze personen opgevraagd. Gegevens over de Mulderovertredingen zijn door het CJIB geselecteerd uit zijn datawarehouse. Gegevens over de strafzaken zijn door het WODC geselecteerd uit de OBJD. Hieronder volgt een beschrijving van de Muldergegevens in het datawarehouse van het CJIB (paragraaf 2.2.1) en van de OBJD (paragraaf 2.2.2).

2.2.1 Mulder

Het merendeel van de geconstateerde verkeersovertredingen wordt afgehandeld binnen de Wahv, ook wel de Wet Mulder genoemd. De Wet Mulder is in 1989 in het leven geroepen om de vervolging van minder zware verkeersovertredingen sneller en geautomatiseerd te laten verlopen. De vaakst voorkomende Muldergedragingen zijn: lichte snelheidsovertredingen,¹³ door rood licht rijden en parkeren op plekken waar dat niet is toegestaan (zie ook bijlage 2).

Het CJIB beheert het informatiesysteem Mulder waarin gegevens worden vastgelegd over de betrokkene, het gepleegde feit en de afhandeling daarvan. In geval van een staandehouding is de betrokkene gelijk aan degene die de overtreiding beging. Bij kentekenconstateringen is dit niet per se het geval en komt de registratie op conto van de kentekenhouder van het voertuig waarmee de overtreiding werd begaan.¹⁴ Een afslag van de gegevens uit het informatiesysteem Mulder blijft bewaard in het datawarehouse van het CJIB dat onder meer bedoeld is voor het genereren van managementinformatie en het toegankelijk maken van de gegevens voor wetenschappelijk onderzoek.

Van alle personen in de onderzoekspopulatie zijn de Mulderovertredingen (die zijn gepleegd) in de vijf jaar voorafgaand aan de datum waarop de Mulderovertreding uit 2012 werd afgedaan opgevraagd uit het datawarehouse van het CJIB. Ten behoeve van het recidiveonderzoek zijn daarnaast de Mulderovertredingen opgevraagd die werden begaan in de periode volgend op het moment dat de Mulderovertreding uit 2012 werd afgedaan. De volgende overtreidingen zijn uitgesloten van de selectie:

- het niet betalen van een verschuldigde parkeerbelasting;
- het niet voldoen aan de algemene periodieke keuringsplicht (apk-plicht);
- het niet voldoen aan de verplichting om een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA-verzekering) voor een voertuig af te sluiten.

De dag van sluiting van de gegevensverzameling was 5 juli 2016. In totaal zijn 30.618.652 Mulderovertredingen geselecteerd, waaronder 3.055.805 Mulderovertredingen van personen die zijn opgenomen in de *random* steekproef van 10% van de onderzoekspopulatie.

¹³ Het betreft snelheidsovertredingen van <30 km/u of <40 km/u op autosnelwegen. Ernstiger snelheidsovertredingen worden afgehandeld binnen het strafrecht.

¹⁴ In artikel 8 van de Wahv is een drietal gronden opgenomen om een beschikking opgelegd aan de kentekenhouder te vernietigen.

De Wet Mulder kent de zogenoemde kentekenaansprakelijkheid. Dat wil zeggen dat conform artikel 5 van de Wavh de administratieve sanctie, als de bestuurder niet aanstonds is vastgesteld, aan de kentekenhouders wordt opgelegd. De meeste Mulderovertredingen worden op kenteken geconstateerd. Slechts in een klein deel van de gevallen wordt de bestuurder staande gehouden en kan worden vastgesteld wie de feitelijke bestuurder is. Ter illustratie: in 2012 werden 501.073 van de 9.661.094 Mulderovertredingen (5%) geconstateerd middels een staandehouding (CJIB, 2013). In de jaren daarna varieerde het percentage staandehoudingen van 3 tot 6% (CJIB, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018). Dit betekent dat het huidige onderzoek niet noodzakelijkerwijs een beeld geeft van de Mulderovertredingen die zijn begaan door personen in de onderzoeksgroep, maar van de overtredingen die zijn begaan met een voertuig wat op hun naam staat en waarvoor zij verantwoordelijk zijn.¹⁵ Overigens geldt andersom ook dat Mulderovertredingen die zijn begaan door personen in de onderzoeksgroep op iemand anders conto komen, wanneer het voertuig waarmee de overtreding werd begaan niet op naam hun naam stond.¹⁶

2.2.2 OBD

De OBD is een bewerkte en gepseudonimiseerde versie van het JDS, het wettelijke registratiesysteem voor de afdoeningen van strafzaken. De OBD is speciaal bedoeld voor het doen van wetenschappelijk onderzoek. Verder mogen de gegevens in de OBD langer bewaard blijven dan in het JDS ten behoeve van de uitvoeringsketen het geval is.

Van elke strafzaak is geregistreerd wanneer en bij welk parket de zaak werd aangemeld, om welke delicten het ging en hoe en door welke instantie de zaak is afgedaan. Het JDS wordt beheerd door de Justitiële Documentatiedienst (Justid). In het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (Bjsg) staat beschreven welke strafbare feiten precies in aanmerking komen voor opname in de Justitiële Documentatie. Alle misdrijven dienen in het JDS te worden opgenomen. Dit kunnen verkeersmisdrijven zijn, zoals rijden onder invloed, maar ook andersoortige delicten, zoals diefstal of vernieling. Overtredingen worden ook in het JDS opgenomen, tenzij er uitsluitend een geldboete wordt opgelegd van minder dan € 100 of de zaak door de officier van justitie (zonder voorwaarden) wordt geseponneerd. Voor enkele overtredingen geldt hierop echter een uitzondering. Voor wat betreft verkeersovertredingen gaat het om bumperkleven en te hard rijden (voor zover voor de overtreding geen administratiefrechtelijke sanctie wordt opgelegd), het rijden in een onverzekerd motorrijtuig en het rijden zonder te beschikken over een (geldig) rijbewijs. Deze overtredingen dienen altijd in het JDS opgenomen te worden.

Onder het strafrecht is de bestuurder aansprakelijk. Indien de bestuurder onbekend is gebleven, kan op grond van artikel 181 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) de kentekenhouders van het voertuig in zijn plaats worden aangesproken. De kentekenhouders heeft vervolgens de mogelijkheid om de daadwerkelijke bestuurder aan te wijzen.

¹⁵ Omwille van de leesbaarheid wordt in dit rapport gesproken van 'Mulderovertreders' en 'gepleegde of begane Mulderovertredingen', ook als de betreffende persoon niet de daadwerkelijke bestuurder van het voertuig was.

¹⁶ Helaas zijn er geen exacte cijfers beschikbaar ten aanzien van het aandeel kentekenhouders dat niet de daadwerkelijke bestuurder was. SMS & Significant (2018) werkten met een *educated-guess*. Op basis van ervaringen van de Rechtspraak bij kantonzaken voor verkeersovertreders en data over Mulderzaken waarin de (erkennende) bestuurder werd opgegeven wordt aangenomen dat 'tussen de 15% en 35% van de zaken op basis van kentekenconstatering niet bij de betreffende kentekenhouders hoort'.

In aanvulling op de selectie van Mulderzaken zijn de overtredingen en misdrijven vallend onder het strafrecht van personen in de onderzoekspopulatie uit de OBJD gehaald. Het gaat om (verkeers- en andersoortige) delicten die zijn gepleegd in de vijf jaar voorafgaand aan de datum waarop de Mulderovertreding uit 2012 werd afgedaan. Net als bij de selectie van Mulderovertredingen is het niet voldoen aan de verplichting om een WA-verzekering voor een voertuig af te sluiten – dit viel tot juli 2011 onder het strafrecht – uitgesloten van de selectie. Ten behoeve van het recidiveonderzoek zijn daarnaast alle overtredingen en misdrijven opgevraagd die werden begaan in de periode volgend op het moment dat de Mulderovertreding uit 2012 werd afgedaan. De dag van sluiting van de gegevensverzameling was 5 juli 2016. In totaal zijn 873.094 strafzaken geselecteerd, waaronder 86.306 strafzaken van personen die zijn opgenomen in de *random* steekproef van 10% van de onderzoekspopulatie.

Het gebruik van justitiële gegevens voor het meten van criminaliteit impliceert dat alleen de delicten die onder de aandacht komen van politie en justitie in beeld worden gebracht. Delicten die niet worden opgespoord en geregistreerd, blijven buiten beschouwing. Er is met andere woorden sprake van een *dark number* in de registraties: slechts een klein deel van de feitelijk gepleegde delicten en de recidive die daarna optreedt, wordt met behulp van deze bronnen in beeld gebracht.¹⁷

2.3 Analyse en variabelen

2.3.1 Achtergrondkenmerken

Om de eerste onderzoeksvraag te beantwoorden en zo meer zicht te krijgen op de aantallen Mulderovertreders en de samenstelling van deze groep justitiabelen, zijn frequentieoverzichten gemaakt uitgesplitst naar verschillende kenmerken die worden vastgelegd door het CJIB. De volgende kenmerken zijn hierbij meegenomen: soort constatering (kenteken; staandhouding), type uitgangsdelict (snelheid;¹⁸ roodlichtnegatie; parkeren;¹⁹ overige Mulderdelicten) en in het geval van snelheids-overtredingen: type weg (weg binnen bebouwde kom; autosnelweg en overige weg buiten bebouwde kom) en mate van overschrijding²⁰ (t/m 5 km/u; >5 t/m 10 km/u; >10 t/m 15 km/u; >15 t/m 20 km/u; >20 t/m 25 km/u; >25 t/m 40 km/u), soort voertuig (bromfiets;²¹ motor; auto;²² vrachtwagen²³), dagdeel waarin de constatering werd gedaan (nacht; ochtend; middag; avond), de hoogte van het initieel op-

¹⁷ In dit rapport wordt gesproken van 'Mulderovertreders' en 'gepleegde of begane Mulderovertredingen'. Hiermee worden alleen die overtredders en overtredingen bedoeld die onder de aandacht van politie en justitie zijn gekomen.

¹⁸ Exclusief bumperkleven.

¹⁹ Het gaat om het parkeren op plekken waar dit niet is toegestaan. Het parkeren zonder de daarvoor verschuldigde parkeerbelasting te betalen, valt buiten het bestek van dit onderzoek.

²⁰ Het gaat om de mate van overschrijding na toepassing van de wettelijke correctie. Deze is gelijk aan de maximale foutmarge die bij een snelheidsmeting kan optreden. De wettelijke correctie bedraagt 3 km/u voor gemeten snelheden niet hoger dan 100 km/u en 3% van de werkelijke snelheid (naar boven afgerond) voor snelheden hoger dan 100 km/u.

²¹ En andere, soortgelijke motorrijtuigen zoals snorfietsen.

²² Tot deze categorie zijn zowel personenauto's als bedrijfsauto's (voor zover de overtredding op naam van een natuurlijke persoon geregistreerd is) gerekend.

²³ En andere, soortgelijke motorvoertuigen, zoals landbouwvoertuigen.

gelegde boetebedrag (minder dan € 30; € 30 tot € 50; € 50 tot € 90; € 90 of meer), het aantal eerdere zaken naar aanleiding van een Mulderdelict (0; 1-2; 3-4; 5-10; 11 of meer), het aantal eerdere strafzaken naar aanleiding van een verkeersovertreding of -misdrijf (0; 1 of meer) en het aantal eerdere strafzaken naar aanleiding van een misdrijf, niet betreffende een verkeersdelict (0; 1 of meer). Voor alle drie de kenmerken van het justitieel verleden geldt dat vijf jaar is terug gekeken²⁴ ten opzichte van het moment waarop de Mulderzaak uit 2012 werd afgedaan. Om na te gaan of Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders significant verschillen wat betreft de verdeling van de achtergrondkenmerken zijn Chi-kwadraattoetsen uitgevoerd.

2.3.2 Recidive

De tweede onderzoeksvraag heeft betrekking op de recidive van Mulderovertreders. De recidivemetingen zijn uitgevoerd volgens de gestandaardiseerde werkwijze van de WODC-recidivemonitor (Wartna, Blom & Tollenaar, 2011). Er worden verschillende facetten van de recidive belicht: de prevalentie, de frequentie en de totale omvang van de recidive. In dit rapport zal voornamelijk worden ingegaan op de prevalentie van de recidive. Voor wat betreft de Mulderrecidive komt ook de frequentie van recidive aan bod. De niet-gerapporteerde cijfers met betrekking tot de frequentie en de omvang van de recidive zijn op te vragen via de webapplicatie REPRIS (zie verder paragraaf 2.4).

De prevalentie van recidive wordt uitgedrukt in termen van het percentage personen dat binnen een bepaalde tijd (maximaal vier jaar) na afdoening van het uitgangsdelict één of meer nieuwe zaken heeft. De recidivepercentages zijn berekend met behulp van survivalanalyse. Meer specifiek is gebruikgemaakt van de Kaplan-Meijer analyse. Met behulp van deze techniek kan de recidive over de tijd in beeld worden gebracht, rekening houdend met eventuele verschillen in de lengte van de observatieperiode (zie bijvoorbeeld Kaplan & Meier, 1958; Lawless, 2003). De recidive van personen die korter dan vier jaar gevolgd konden worden, bijvoorbeeld omdat zij zijn overleden of omdat de gegevensverzameling werd beëindigd, wordt daarbij geschat op basis van de recidive van personen die wel gedurende vier volledige jaren gevolgd konden worden. De frequentie van recidive betreft het gemiddelde aantal nieuwe justitiecontacten per recidivist. De omvang van de recidive is een combinatie van de prevalentie en de frequentie en heeft betrekking op het totale aantal nieuwe justitiecontacten per 100 overtreeders.

Bij het vaststellen van de recidive van Mulderovertreders worden drie verschillende criteria gehanteerd, te weten Mulderrecidive, strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke recidive exclusief verkeer (zie tabel 1). *Mulderrecidive* heeft betrekking op nieuwe Mulderdelicten. *Strafrechtelijk verkeersrecidive* betreft strafzaken vanwege delicten strafbaar gesteld in één van de volgende wetten:

- Wegenverkeerswet 1994 (WVW1994);
- Reglement verkeerregels en verkeertekens 1990 (RVV1990);
- Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM);
- Uitvoeringsbesluit Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (UWAM);
- Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW);
- Kentekenreglement (KR);
- Reglement rijbewijzen (RR);

²⁴ Of tot aan het moment waarop de de overtreder de minimumleeftijd voor strafrechtelijke aansprakelijkheid (i.e. 12 jaar) bereikte.

- Regeling voertuigen (RV);
- Besluit voertuigen (BV).

Strafrechtelijke verkeersrecidive kan zowel betrekking hebben op (verkeers)over-tredingen, zoals snelheidsovertredingen van meer dan 30 km/uur binnen de be-bouwde kom en het vertonen van hinderlijk of gevaarlijk gedrag op de weg, als op (verkeers)misdrijven, zoals het rijden onder invloed van alcohol of drugs of het doorrijden na een ongeval. De *strafrechtelijke recidive exclusief verkeer* ten slotte betreft strafzaken vanwege een misdrijf anders dan een verkeersmisdrijf ongeacht de aard en ernst van het gepleegde delict. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een geweldsdelict, zoals bedreiging of mishandeling, of om een vermogensdelict, zoals diefstal of heling.

Tabel 1 Recidivecriteria

criterium	Omschrijving
Mulderrecidive	Nieuwe, geldige ^a justitiecontacten naar aanleiding van een delict vallend onder de Wahv;
Strafrechtelijke verkeersrecidive	Nieuwe, geldige ^a justitiecontacten naar aanleiding van een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht;
Strafrechtelijke recidive excl. verkeer	Nieuwe, geldige ^a justitiecontacten naar aanleiding van een misdrijf vallend onder het strafrecht, niet betreffende een verkeersdelict;

^a Mulderzaken die niet zijn gecorrigeerd of vernietigd; strafzaken die zijn afgedaan door het OM (exclusief technische sepots), strafzaken die zijn geëindigd in een schuldigverklaring door de rechter en strafzaken die nog niet onherroepelijk zijn afgedaan.

Voor alle criteria geldt dat alleen zaken met een zogenoemde geldige afdoening geteld worden. Voor wat betreft Muldergedragingen zijn dit zaken die zijn geregistreerd door het CJIB en die niet zijn gecorrigeerd of vernietigd. Voor wat betreft strafzaken zijn dit zaken die zijn afgedaan door het OM (exclusief technische sepots²⁵) en zaken die zijn geëindigd in een schuldigverklaring door de rechter. Daarnaast worden ook zaken meegenomen die nog niet onherroepelijk zijn afgedaan; de ervaring leert dat slechts een klein deel van de openstaande zaken eindigt in een technisch sepot of een vrijspraak (circa 10%).

De recidive wordt gemeten vanaf de datum waarop het zogenoemde uitgangsdelict werd afgedaan, dat wil zeggen de datum waarop de zaak door het CJIB werd afgesloten. In het geval van een betaalde Mulderbeschikking komt dit ruwweg overeen met het moment waarop de boete betaald werd. Het uitgangsdelict is het Mulderdelict uit 2012 op grond waarvan een persoon in de onderzoeksgroep is opgenomen. Indien een persoon meerdere Mulderzaken had in 2012, dan is het delict dat als eerste door het CJIB geregistreerd werd, aangewezen als het uitgangsdelict. Dit delict vormt het startpunt voor het meten van de recidive. Eventuele andere Mulderdelicten die eveneens in 2012 werden afgedaan, worden – afhankelijk van de pleegdatum van dit delict – ofwel tot het justitieel verleden, ofwel tot de recidive van de betreffende persoon gerekend. Er is sprake van recidive als er binnen een bepaalde tijdsperiode een nieuw delict in de justitieregistraties voorkomt. De pleegdatum van dit delict is bepalend voor het moment van recidive.²⁶ Welke delicten daarbij mee-

²⁵ Beslissing van het OM, waarbij het afziet van vervolging van een strafbaar feit omdat het van mening is dat vervolging niet tot een veroordeling zal leiden.

²⁶ In 3,6% van gevallen beging een Mulderovertreder twee (of meer) Mulderovertredingen op dezelfde dag of binnen dezelfde rit. Bij het vaststellen van de prevalentie van de recidive wordt het feit met het vroegste tijdstip als

tellen is afhankelijk van het gehanteerde recidivecriterium (zie tabel 1). Het eindpunt van de observatieperiode is de dag van sluiting van de gegevensverzameling. Voor dit onderzoek was dit 5 juli 2016.

Om na te gaan of Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders significant verschillen wat betreft de recidive, uitgesplitst naar verschillende achtergrondkenmerken is gebruikgemaakt van tweezijdige toetsen voor proporties. Om het risico op kanskapitalisatie (de kans dat er een significant verband tussen twee variabelen wordt gevonden, terwijl dat verband op toeval berust) te verkleinen is de zogenoemde *Modified Hochberg* procedure toegepast bij het toetsen van de verschillen (Rom, 2013).

2.3.3 Samenhang tussen Mulderverleden en recidive

De derde onderzoeksvraag heeft betrekking op de samenhang tussen Mulderovertredingen in het verleden en toekomstige Mulder- of strafrechtelijke (verkeers-) recidive. Om een antwoord te krijgen op deze onderzoeksvraag is gebruikgemaakt van logistische regressieanalyse. Op basis van iemands achtergronden wordt door middel van een statistisch model voorspeld of een persoon binnen twee jaar nadat het uitgangsdelict werd afgedaan, zal recidiveren. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het risico op Mulderrecidive, maar ook naar het optreden van strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke recidive exclusief verkeersdelicten.

Acht achtergrondkenmerken worden in het logistische regressiemodel opgenomen: soort constatering, type uitgangsdelict, soort voertuig, dagdeel waarin de constatering werd gedaan, de hoogte van het initieel opgelegde boetebedrag, het aantal Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar, het aantal strafzaken vanwege een verkeersovertreding of -misdrijf in de voorgaande vijf jaar en het aantal strafzaken vanwege een misdrijf niet betreffende een verkeersdelict in de voorgaande vijf jaar.²⁷ De uitkomstmaat van de logistische regressiemodellen is de zogenoemde *odds ratio* (OR)²⁸. De OR geeft aan wat de unieke bijdrage is van een bepaald kenmerk aan de voorspelling van de recidive. De OR kan variëren van nul tot plus oneindig. Ligt de OR tussen nul en één dan is het verband tussen het betreffende kenmerk en recidive negatief. Dat wil zeggen dat een hogere waarde op het kenmerk samengaat met een kleinere *odds* voor recidive. Bij OR's groter dan één is sprake van een positieve samenhang; een hogere waarde op het kenmerk gaat samen met een grotere *odds* voor recidive.

De grootte van de effecten uitgedrukt in termen van OR's wordt geduid door middel van de vuistregels die zijn opgesteld door Cohen (1988). De drempelwaarden voor

recidivedelict beschouwd. Bij het vaststellen van de frequentie en de omvang van de recidive tellen beide (alle) feiten mee. Ook bij het vaststellen van de omvang van het justitieel verleden tellen beide (alle) feiten mee.

²⁷ Het soort weg waarop de overtreding begaan werd, is alleen beschikbaar voor snelheidsovertredingen en is derhalve niet in het logistische regressiemodel opgenomen. Hetzelfde geldt voor de mate van overschrijding.

²⁸ De *odds* is een kans- of wedverhouding, namelijk de verhouding van de kans op recidive en de kans dat geen recidive plaatsvindt. De formule voor de berekening van de *odds* is: $p/(1-p)$, waarbij p = proportie recidivisten. Bijvoorbeeld: van de 1.500 mannen recidiveren er 500; 1.000 mannen recidiveren niet.

$$Odds_{man} = \frac{500}{1.500} / \frac{1.000}{1.500} = 0,5$$

Van de 2.500 vrouwen recidiveren er eveneens 500; 2.000 vrouwen recidiveren niet.

$$Odds_{vrouw} = \frac{500}{2.500} / \frac{2.000}{2.500} = 0,25$$

De *odds ratio* is de verhouding tussen twee *odds*. In het bovengenoemde voorbeeld:

$$OR = \frac{odds_{man}}{odds_{vrouw}} = \frac{0,5}{0,25} = 2,0$$

een klein, medium en groot (positief) effect zijn achtereenvolgens: 1,50, 2,50 en 4,30.²⁹

Om het risico op 'kanskapitalisatie' (de kans dat er een significant verband tussen twee variabelen wordt gevonden, terwijl dat verband op toeval berust) te verkleinen, is ook hier de zogenoemde *Modified Hochberg procedure* toegepast bij het toetsen van de verschillen (Rom, 2013).

Het merendeel van de analyses is uitgevoerd in versie 21 van IBM SPSS Statistics. De toetsen voor proporties (zie paragraaf 2.3.2) zijn uitgevoerd in STATA/SE 15.1.

2.4 Privacy

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, zijn de in paragraaf 2.2 beschreven gegevensbronnen aan elkaar gekoppeld. Daarbij is gebruikgemaakt van verschillende persoonsgegevens. Ten tijde van de gegevensverzameling gold de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) nog. In hoofdstuk twee van deze wet worden voorwaarden gegeven voor de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens. Deze voorwaarden zijn door het CJIB vertaald in voorwaarden verbonden aan de verstrekking van de gegevens aan het WODC. Het formulier met deze voorwaarden is door alle betrokken onderzoekers ondertekend. De voorwaarden betreffen onder meer de reikwijdte van de gegevensverwerking ('*De persoonsgegevens zullen uitsluitend worden verwerkt (in de zin van de Wbp) ten behoeve van het onderzoek naar het verloop van de justitiële carrières van verkeersdelinquenten*'), de gegevensbeveiliging ('*De onderzoeker dient er zorg voor te dragen dat de verkregen persoonsgegevens adequaat worden beveiligd, zodat buiten haar er geen (niet-geautoriseerde) derden hiervan kennis kunnen nemen.*') en de onderzoeksresultaten ('*De onderzoeksresultaten, in welke vorm dan ook geopenbaard, mogen op geen enkele wijze verstrekte persoonsgegevens herkenbaar zijn, noch mogen zij herleidbaar zijn tot een persoon.*'). Hieronder wordt verder toegelicht hoe de gegevensbeveiliging is vormgegeven en welke stappen zijn genomen om individuele herleidbaarheid van onderzoeksresultaten te voorkomen. Ook wordt ingegaan op de bewaartermijn van de onderzoeksgegevens.

Zoals eerder beschreven is de onderzoeksgroep voor het eerste deel van het haalbaarheidsonderzoek samengesteld door het CJIB. Een bestand met onder meer de personalia van de Mulderovertreders (inclusief het BSN en/of BRP-nummer) is door het CJIB geleverd aan het WODC.³⁰ De personalia zijn direct na ontvangst door het WODC versleuteld (gepseudonimiseerd), zodat directe herkenning van individuele personen wordt uitgesloten. Hiervoor is eenzelfde algoritme gebruikt als voor de versleuteling van personalia in de OBJD. Op die manier kon in een later stadium van het onderzoek op basis van deze gepseudonimiseerde gegevens een koppeling tot stand worden gebracht tussen personen afkomstig uit de bestanden van het CJIB en hun eventuele strafzaken in de OBJD. Deze werkwijze houdt in dat de betrokken onderzoekers alleen in het allereerste begin van het onderzoek konden beschikken over niet-versleutelde persoonsgegevens. Vanaf het moment dat de koppeling met

²⁹ In geval van een negatief effect (met een OR tussen 0 en 1) zijn de drempelwaarden voor een klein, medium en groot effect achtereenvolgens: $\frac{1}{1,5}$, $\frac{1}{2,5}$ en $\frac{1}{4,3}$ wat overeenkomt met een drempelwaarde van 0,67, 0,40 en 0,23.

³⁰ De betreffende gegevens zijn opgeslagen op een afgeschermd partitie van het eveneens beveiligde justitiënetafwerk, die – middels het invoeren van een gebruikersnaam en wachtwoord – alleen toegankelijk is voor de betrokken onderzoekers.

de justitiële documentatie tot stand werd gebracht, is alleen nog gewerkt met versleutelde, niet tot individuele personen herleidbare gegevens.

Alle dataverkeer tussen het CJIB en het WODC heeft plaatsgevonden binnen de beveiligde omgeving van de Bestandenpostbus die speciaal door het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt ingezet voor uitwisseling van documenten en bestanden. Ten aanzien van de onderzoeksresultaten is een aantal drempelwaarden ingebouwd. Zij voorkomen dat de informatie over de recidive herleidbaar is tot individuele personen en dat hun privacy wordt geschaad. Gelet op de grote onderzoeks aantallen – zelfs in de steekproef van 10% – doet zich het gevaar van herleidbaarheid niet onmiddellijk voor. Soms zijn de groepen echter kleiner, vooral als het materiaal wordt uitgesplitst (zie ook paragraaf 2.5). Daarom worden onderstaande drempelwaarden gehanteerd. Deze drempelwaarden zijn bovendien conform de richtlijnen die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hanteert met betrekking tot statistische beveiliging.

Het aantal personen *'at risk'* is het aantal personen dat beschikbaar is om (de toename van) het recidivepercentage in de tijd te kunnen berekenen. Als er na verloop van tijd nog slechts weinig personen over zijn, dan kan een sprong in het recidivepercentage onthullend werken. Bij het presenteren van de onderzoeksresultaten geldt een minimum aantal observaties van vijftien. Dit minimum wordt ook gehanteerd, omdat bij kleinere groepen de schatting van de toename van het recidivepercentage instabiel wordt.

Daarnaast worden recidivepercentages boven de 90% niet gespecificeerd en weergegeven als >90%. Een recidivepercentage van 100% zegt namelijk iets met zekerheid over elk individu in de onderzoeksgroep. Deze onthulling moet worden voorkomen. Aan de andere kant is een hoog recidivepercentage juist informatief. Bij het presenteren van de onderzoeksresultaten geldt daarom een maximum van 90%. Zo kan op grond van de onderzoeksresultaten niet worden afgeleid dat (iedereen in) een bepaald(e groep) individu(en) heeft gerecidiveerd, terwijl toch voldoende duidelijk is dat de kans op recidive in de desbetreffende groep zeer groot is.

Alle onderzoeksgegevens zullen uiterlijk tien jaar na de openbaarmaking van de onderzoeksresultaten worden verwijderd. Na openbaarmaking van de onderzoeksresultaten worden de onversleutelde personalia van de betrokkenen – los van informatie over hun Mulder- en strafzaken – gearhiveerd op een externe harde schijf die niet is verbonden met het justitienetwerk en in een met een toegangscode beveiligde kluis wordt bewaard. Overige, versleutelde onderzoeksgegevens blijven bewaard op een afgeschermd partitie van het eveneens beveiligde justitienetwerk die – middels het invoeren van een gebruikersnaam en wachtwoord – alleen toegankelijk is voor onderzoekers van de WODC-recidivemonitor.

2.5 REPRIS

De cijfers die in dit rapport gepresenteerd worden, zijn ook terug te vinden in [REPRIS](#), een interactieve webapplicatie die toegankelijk is via de website van het WODC. Tevens biedt REPRIS de mogelijkheid om de recidivecijfers verder uit te splitsen naar verschillende achtergrondkenmerken, kan de recidive over langere observatieperiodes worden bekeken en kunnen andere facetten van de recidive (namelijk frequentie en omvang) worden belicht.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten getoond met betrekking tot de achtergronden en de recidive van Mulderovertreders. In paragraaf 3.1 wordt eerst in kaart gebracht hoe de groep Mulderovertreders eruit ziet wat betreft kenmerken van het Mulderdelict, de wijze waarop dit delict is afgedaan en de justitiële voorgeschiedenis. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen Mulderveelplegers en de overige Mulderovertreders. In paragraaf 3.2 worden de recidivecijfers van Mulderovertreders besproken. Daarbij wordt gekeken naar verschillende vormen van recidive: Mulderrecidive, strafrechtelijke verkeersrecidive (verkeersmisdrijven en -overtredingen) en strafrechtelijke recidive exclusief verkeer (misdrijven niet betreffende een verkeersdelict). In paragraaf 3.3 wordt ingegaan op de recidive van verschillende subgroepen van overtreeders. Ten slotte wordt in paragraaf 3.4 ingegaan op de samenhang tussen Mulderovertredingen in het verleden en toekomstige Mulder- of strafrechtelijke (verkeers)recidive.

3.1 Kenmerken van Mulderovertreders

Tabel 2 geeft een beeld van de achtergronden van de steekproef van Mulderovertreders uit 2012, uitgesplitst naar type overtreder. Het gaat om diverse kenmerken van het delict waarvoor men in de onderzoeksgroep is opgenomen, de hoogte van de boete die men hier voor kreeg opgelegd en kenmerken betreffende de justitiële voorgeschiedenis.

Zoals te verwachten werden de meeste Mulderovertredingen geconstateerd op kentekens (91%). Het percentage staandhoudingen is onder Mulderveelplegers iets lager dan onder overige Mulderovertreders (respectievelijk 7% en 11%).

Het gros van de personen komt in dit onderzoek voor naar aanleiding van een snelheidsovertreding (81%); het percentage snelheidsovertredingen is onder Mulderveelplegers iets hoger dan onder overige Mulderovertreders (respectievelijk 72% en 79%). Iets minder dan 10% van de Mulderovertreders zat in de onderzoeksgroep vanwege het parkeren op plaatsen waar dat niet is toegestaan³¹. Ten slotte kwam 3% van de overtreeders in dit onderzoek vanwege het negeren van een rood stoplicht.

Voor snelheidsovertreders is nagegaan op welk type weg de overtrekking werd begaan. Ruim de helft van de snelheidsovertredingen werd begaan op wegen binnen de bebouwde kom (54%) en 20% van de snelheidsovertredingen vond plaats op een autosnelweg. Een kwart (26%) van de overtrekkingen vond plaats op overige wegen buiten de bebouwde kom. Het percentage snelheidsovertredingen op een autosnelweg was onder Mulderveelplegers iets hoger dan onder overige Mulderovertreders (respectievelijk 23% en 19%); onder overige Mulderovertreders was het percentage snelheidsovertredingen op andere wegen buiten de bebouwde kom juist iets hoger.

De meeste snelheidsovertredingen vallen in de categorie >5 t/m 10 km/u (42%), gevolgd door overschrijdingen t/m 5 km/u (35%). Dit geldt zowel voor Mulderveelplegers als voor overige Mulderovertreders.

³¹ Het gaat bijvoorbeeld om parkeren op een voetpad of op een andere plek die daar niet voor bedoeld is.

Veruit de meeste Mulderovertredingen werden begaan met een auto (96%).³² De overige overtredingen werden begaan met een bromfiets³³ (2%), motor (1%) of een vrachtwagen (<1%). Onder overige Mulderovertreders is het percentage bromfietsovertredingen iets hoger dan onder Mulderveelplegers.

Iets minder dan de helft van de constateringen vond 's middags plaats (45%), gevolgd door 's ochtends (30%) en 's avonds (21%). Minder dan 5% van de constateringen vond 's nachts – tussen 00:00 uur en 06:00 uur – plaats.

De gemiddelde hoogte van de boete die in eerste instantie door het CJIB werd opgelegd was € 66. De boetecategorieën zijn zo gekozen dat elk van de categorieën ongeveer een kwart van de Mulderovertreders betreft. Van de opgelegde boetes is 25% minder dan € 30, 28% ligt tussen € 30 en € 50 en 26% ligt tussen de € 50 en € 90. Slechts twee op de tien Mulderovertreders krijgt een boete die meer dan € 90 bedraagt.

Wat betreft het aantal eerdere Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar zijn er duidelijke verschillen waar te nemen tussen de Mulderveelplegers en de overige Mulderovertreders, maar dat is gezien de definitie van Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders te verwachten. Gemiddeld hebben Mulderveelplegers elf eerdere Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar tegenover gemiddeld drie eerdere zaken (in de voorgaande vijf jaar) in de groep overige Mulderovertreders.³⁴ Ruim 40% Mulderveelplegers heeft vijf tot tien Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar. Binnen de groep overige Mulderovertreders is dit maar 16%. Ruim een derde binnen een week heeft elf of meer Mulderzaken in de vijf jaar voorafgaand aan het uitgangsdeldict. Onder overige Mulderovertreders is dit slechts 2%. Dit wijst erop dat de groep Mulderveelplegers ook de meest volhardende groep Mulderverkeersovertreders omvat.

Er is ook gekeken naar het aantal eerdere verkeerszaken (misdrijven/overtredingen) dat onder het strafrecht is afgedaan. Te zien is dat Mulderveelplegers in de voorgaande vijf jaar niet alleen meer Mulderzaken op hun conto hebben, maar ook meer strafzaken vanwege een verkeersdelict, hoewel het gemiddelde aantal eerdere strafzaken aanzienlijk lager ligt dan het gemiddelde aantal eerdere Mulderzaken. Van de Mulderveelplegers was 14% in de voorgaande vijf jaar betrokken bij een strafzaak vanwege een verkeersdelict. Onder overige Mulderovertreders is dit 3%.

Een vergelijkbaar beeld bestaat bij strafzaken vanwege misdrijven anders dan verkeersmisdrijven. Het gaat dan bijvoorbeeld om vermogensdelicten of geweldsdelicten. Van de Mulderveelplegers is 6% in de afgelopen vijf jaar weleens veroordeeld voor een misdrijf (anders dan een verkeersmisdrijf) tegenover 3% van de overige Mulderovertreders.

Concluderend kan worden gesteld dat de achtergrondkenmerken van Mulderveelplegers niet veel verschillen van de achtergrondkenmerken van overige Mulderovertreders, behalve wat betreft de justitiële voorgeschiedenis. In lijn der verwachting hebben Mulderveelplegers gemiddeld genomen meer eerdere Mulderzaken dan

³² Tot deze categorie zijn zowel personenauto's als bedrijfsauto's (voor zover de overtreding op naam van een natuurlijke persoon geregistreerd is) gerekend.

³³ Ook scooter en dergelijke zijn hier meegeteld.

³⁴ Mulderveelplegers zijn personen met wiens voertuig in de twee jaar voorafgaand aan het moment waarop het delict waarvoor zij in de onderzoeksgroep werden opgenomen werd afgedaan, ten minste twee onherroepelijk afgedane Mulderovertredingen werden begaan. In tabel 2 wordt het aantal Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar getoond. Hierbij is geen rekening gehouden met het al dan niet onherroepelijk zijn. Uit nadere analyse blijkt dat veruit de meeste Mulderovertredingen in de voorgaande vijf jaar (95%) niet kwalificeren als 'Mulderveelplegerwaardig' omdat ze langer dan twee (maar korter dan vijf) jaar voor het uitgangsdeldict werden gepleegd.

overige Mulderovertreders. Ook hadden Mulderveeplegers in de voorgaande vijf jaar in verhouding vaker strafzaken, vanwege een verkeersdelict of vanwege een andersoortig delict, dan overige Mulderovertreders.

Tabel 2 Achtergrondkenmerken van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder (kolompercentages)^a

	Mulderveepleger		Overige Mulderovertreder		Totaal	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Totaal	120.380	100	158.859	100	279.239	100
Soort constatering						
Kenteken	112.546	93,5	142.056	89,4	254.602	91,2
Staanhouding	7.834	6,5	16.803	10,6	24.637	8,8
Type delict						
Snelheid	98.930	82,2	126.115	79,4	225.045	80,6
Roodlichtnegatie	3.165	2,6	5.223	3,3	8.388	3,0
Parkeren	11.113	9,2	13.814	8,7	24.927	8,9
Overige Mulderovertredingen	7.172	6,0	13.707	8,6	20.879	7,5
Type weg ^b						
Weg binnen bebouwde kom	52.591	53,2	69.087	54,8	121.678	54,1
Autosnelweg	22.322	22,6	23.480	18,6	45.802	20,4
Andere weg buiten de bebouwde kom	24.017	24,3	33.548	26,6	57.565	25,6
Mate van overschrijding ^b						
t/m 5 km/u	32.814	33,2	46.327	36,7	79.141	35,2
>5 t/m 10 km/u	41.349	41,8	52.778	41,8	94.127	41,8
>10 t/m 15 km/u	14.662	14,8	16.497	13,1	31.159	13,8
>15 t/m 20 km/u	6.010	6,1	6.232	4,9	12.242	5,4
>20 t/m 25 km/u	2.549	2,6	2.575	2,0	5.124	2,3
>25 t/m 40 km/u	1.546	1,6	1.703	1,4	3.249	1,4
Gemiddelde overschrijding		8,6		8,1		8,3
Soort voertuig						
Bromfiets	964	0,8	3.772	2,4	4.736	1,7
Motor	847	0,7	1.804	1,1	2.651	0,9
Auto	117.412	97,5	151.894	95,6	269.306	96,4
Vrachtwagen	1.157	1,0	1.389	0,9	2.546	0,9
Dagdeel						
Nacht	4.676	3,9	4.898	3,1	9.574	3,4
Ochtend	36.714	30,5	48.196	30,3	84.910	30,4
Middag	52.611	43,7	73.347	46,2	125.958	45,1
Avond	26.379	21,9	32.418	20,4	58.797	21,1
Boetebedrag						
Minder dan € 30	30.959	25,7	38.738	24,4	69.697	25,0
€ 30 tot € 50	33.532	27,9	45.074	28,4	78.606	28,2
€ 50 tot € 90	32.067	26,6	41.776	26,3	73.843	26,4
€ 90 of meer	23.822	19,8	33.271	20,9	57.093	20,4
Gemiddelde boetebedrag		65		68		66
Aantal eerdere Mulder-zaken in afg. 5 jr.						
0	N.v.t.		37.534	23,6	37.534	13,4
1-2	6.734	5,6	61.250	38,6	67.984	24,4
3-4	19.613	16,3	30.945	19,5	50.558	18,1
5-10	50.648	42,1	25.454	16,0	76.102	27,2
11 of meer	43.385	36,0	3.676	2,3	47.061	16,8
Gemiddelde aantal eerdere Mulder-zaken		10,9		2,6		6,2

Tabel 2 (Vervolg)

	Mulderveepleger		Overige Mulderovertreder		Totaal	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Aantal eerdere sr-verkeerszaken in afg. 5 jr.						
0	103.881	86,3	149.202	93,9	253.083	90,6
1 of meer	16.499	13,7	9.657	6,1	26.156	9,4
Gemiddelde aantal eerder sr-verkeerszaken		0,2		0,1		0,1
Aantal eerdere misdrijven excl. verkeer in afg. 5 jr.						
0	113.468	94,3	153.330	96,5	266.798	95,5
1 of meer	6.912	5,7	5.529	3,5	12.441	4,5
Gemiddelde aantal eerdere misdrijven excl. verkeer		0,1		0,1		0,1

^a Voor alle gerapporteerde achtergrondkenmerken geldt dat de verdeling onder Mulderveeplegers statistisch significant afwijkt van de verdeling onder overige Mulderovertreders ($p < 0,001$).

^b Type weg en mate van overschrijding zijn alleen bekend/van toepassing in geval van snelheidsovertredingen. De getoonde kolompercentages zijn gebaseerd op het totale aantal Mulderveeplegers of overige Mulderovertreders dat een snelheidsovertreding beging (respectievelijk 98.930 en 126.115) in plaats van op het totale aantal overtreeders.

3.2 Recidive van Mulderovertreders

In de figuren 1 (a en b), 2 en 3 staat het percentage recidivisten volgens de verschillende gehanteerde recidivecriteria weergegeven, waarbij de uitsplitsing is gemaakt naar Mulderveeplegers en overige Mulderovertreders. De onderliggende cijfers, inclusief de recidive van de totale groep Mulderovertreders, zijn te vinden in de tabellen B2, B3 en B4 in bijlage 3.

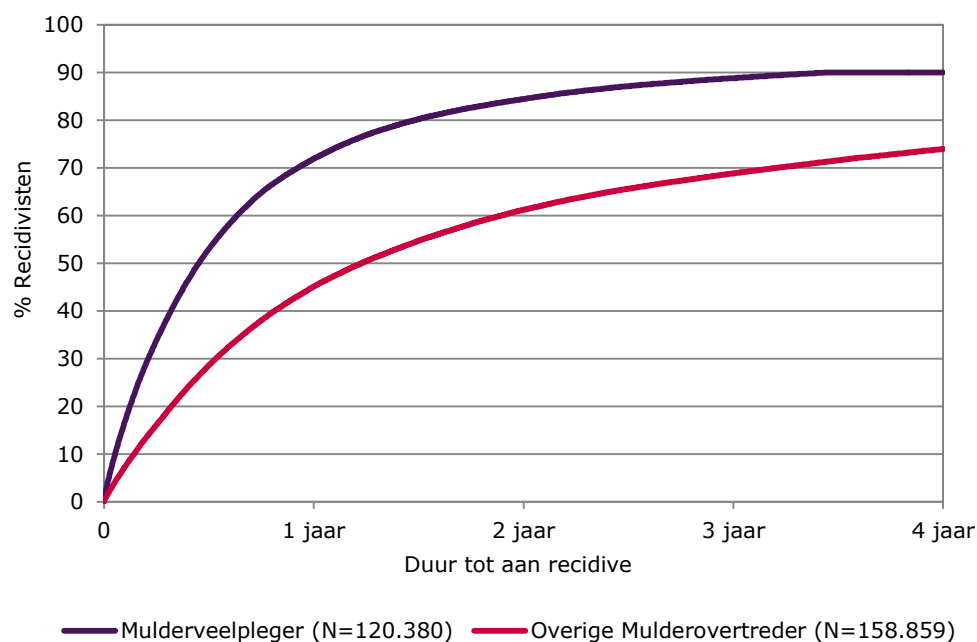
Figuur 1a geeft een beeld van de Mulderrecidive van Mulderovertreders, uitgesplitst naar type overtreder. Wat opvalt, is de snelheid van recidiveren onder met name Mulderveeplegers. In één jaar tijd heeft ruim 70% van de Mulderveeplegers gerecidiveerd met een nieuwe Mulderovertreding. Binnen twee jaar is het recidivepercentage gestegen tot 84%. Daarna vlakt het niveau van de recidive redelijk snel af. Binnen vier jaar na afdoening van het uitgangsdeldict heeft meer dan 90%³⁵ van de Mulderveeplegers ten minste één nieuwe Mulderovertreding begaan. Van de overige Mulderovertreders recidiveerde 45% binnen één jaar, oplopend tot 61% binnen twee jaar na afdoening van het uitgangsdeldict. Binnen vier jaar is het recidivepercentage in deze groep 81%. Nader onderzoek wijst uit dat de Mulderrecidive van Mulderveeplegers en overige Mulderovertreders voor ongeveer 85% snelheidsovertredingen betreft. Andere delicten die relatief vaak voorkomen zijn (in volgorde van frequentie) parkeerovertradingen, roodlichtnegatie, delicten met betrekking tot gordelgebruik, handheld bellen en het negeren van een geslotenverklaring.

In figuur 1b wordt ingezoomd op het verloop van de recidive in de eerste drie maanden na afdoening van het Mulderdelict uit 2012. Te zien is dat de recidive vrijwel direct begint op te lopen. Bijna 5% van de Mulderveeplegers heeft binnen een week alweer een nieuw Mulderdelict op zijn of haar naam staan. Na de eerste maand is dat percentage verdrievoudigd tot bijna 15%. In drie maanden tijd heeft een derde van de Mulderveeplegers gerecidiveerd. Onder overige Mulderovertreders loopt de recidive minder snel op. Binnen een week na de uitgangszaak heeft 2% van de overige Mulderovertreders gerecidiveerd. Na de eerste maand is dit 6%. Binnen drie

³⁵ Recidivepercentages boven de 90% worden omwille van de privacy van de betrokkenen getoond als $\geq 90\%$.

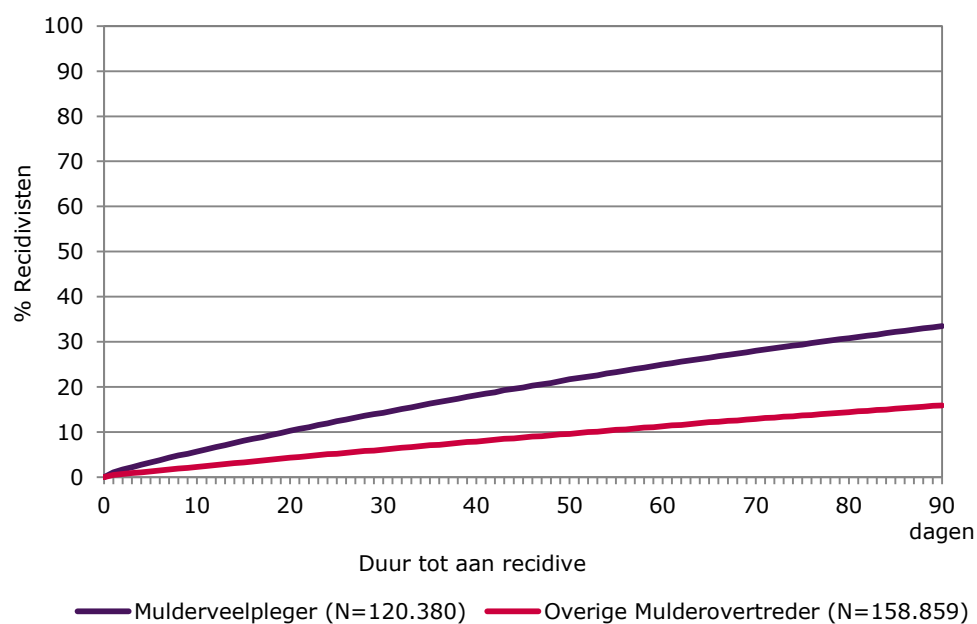
maanden na het uitgangsdelict heeft 16% van de overige Mulderovertreders een nieuwe Mulderzaak op zijn of haar conto.

Figuur 1a Prevalentie van Mulderrecidive van Mulderovertreders uit 2012, naar type overtreder^a

^a Recidivepercentages boven de 90% worden omwille van de privacy van de betrokken getoond als $\geq 90\%$.

Figuur 1b Prevalentie van Mulderrecidive in de eerste 90 dagen van Mulderovertreders uit 2012, naar type overtreder

Behalve naar de prevalentie van Mulderrecidive is ook gekeken naar de frequentie daarvan. Voor recidivisten is vastgesteld hoeveel nieuwe zaken zij gemiddeld hebben in de twee jaar volgend op het uitgangsdelict uit 2012. In tabel 3 is te zien dat Mulderveelplegers die binnen twee jaar na het uitgangsdelict recidiveerden in die periode, gemiddeld vijf nieuwe Mulderdelicten hebben. Overige Mulderovertreders die binnen twee jaar na het uitgangsdelict recidiveerden, krijgen in de twee jaar na het uitgangsdelict gemiddeld bijna drie nieuwe Mulderdelicten op hun conto. Dit betekent dat Mulderveelplegers niet alleen een grotere kans hebben om te recidiveren, maar dat als er sprake is van recidive in deze groep, het over het algemeen genomen ook meer delicten betreft.

Tabel 3 Frequentie van Mulderrecidive van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder

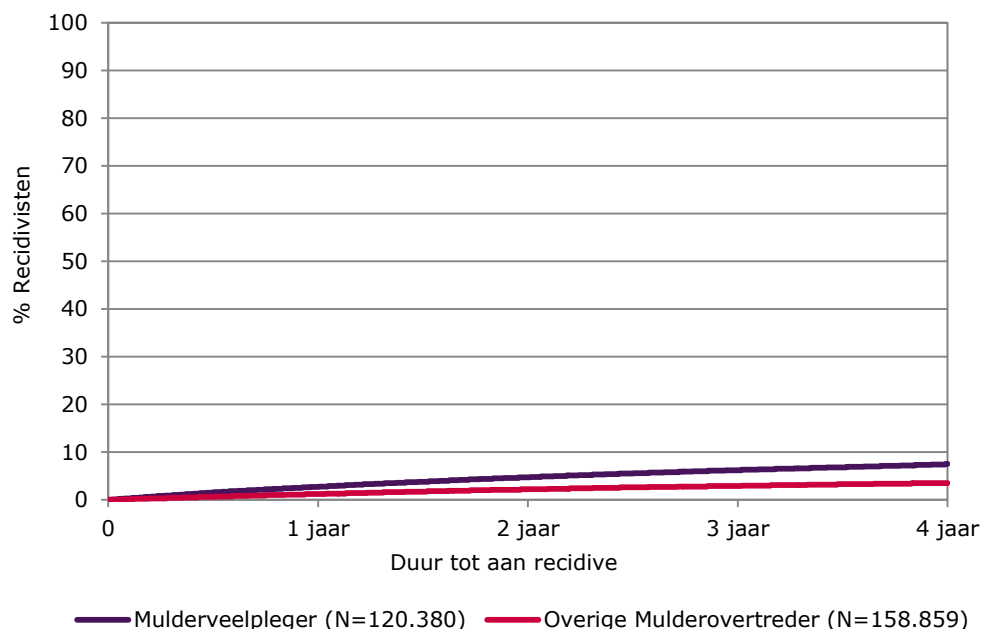
	1 jaar	2 jaar	3 jaar
Mulderveelpleger	3,2	5,0	6,4
Overige Mulderovertreder	1,9	2,6	3,2
Totaal	2,6	3,8	4,8

^a Omdat bij het vaststellen van de recidivefrequentie geen rekening kon worden gehouden met incomplete observatieperiodes is de (cumulatieve) frequentie van recidive binnen maximaal drie jaar getoond.

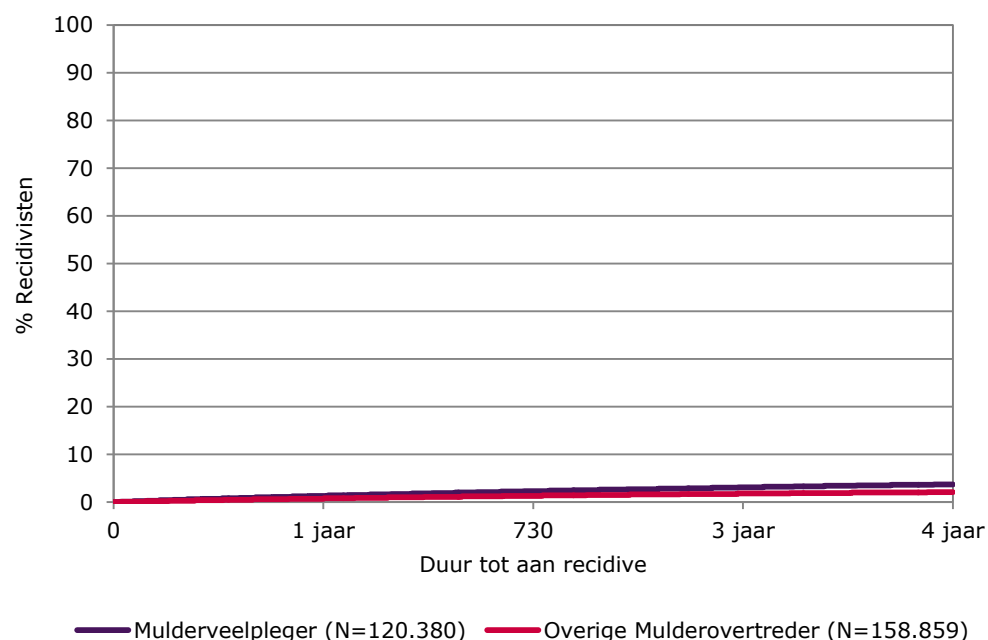
De figuren 2 en 3 geven een beeld van de twee onderscheiden typen strafrechtelijke recidive van Mulderovertreders: de strafrechtelijke verkeersrecidive (figuur 2) en de strafrechtelijke recidive exclusief verkeer (figuur 3). Voor beide vormen van strafrechtelijke recidive geldt dat het recidiveniveau aanzienlijk lager ligt dan het niveau van de Mulderrecidive. Ook de snelheid waarmee men recidiveert (af te lezen aan de steilheid van de recidivecurve), is veel lager dan bij de Mulderrecidive. Van de Mulderveelplegers uit 2012 recidiveerde 5% binnen twee jaar vanwege een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht. Binnen vier jaar na het plegen van het uitgangsdelict in 2012 is het percentage recidivisten in deze groep 7%. Van de overige Mulderovertreders pleegde 2% binnen twee jaar een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht. Binnen vier jaar na het uitgangsdelict in 2012 is dit percentage gestegen tot 4%. Nader onderzoek wijst uit dat de strafrechtelijke verkeersrecidive van Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders voor 45-55% uit (documentabele) snelheidsovertredingen bestaat en voor 20-25% uit rijden onder invloed-zaken.

Vergelijkbare lage recidivepercentages zijn te vinden voor de strafrechtelijke recidive exclusief verkeersdelicten. Dit recidivecriterium heeft betrekking op alle misdrijven vanwege een delict, anders dan een verkeersdelict, zoals gewelds- of vermogensdelicten. Binnen twee jaar recidiveerde 2% van de Mulderveelplegers vanwege een misdrijf, anders dan een verkeersdelict. Binnen vier jaar is dit percentage gestegen tot 4%. Van de overige Mulderovertreders werd 1% binnen twee jaar vervolgd vanwege een strafrechtelijk (niet-verkeers)misdrijf, oplopend tot 2% binnen vier jaar.

Figuur 2 Prevalentie van strafrechtelijke verkeersrecidive van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder

Figuur 3 Prevalentie van strafrechtelijke recidive excl. verkeer van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder

Om bovengenoemde cijfers enigszins in perspectief te plaatsen is een vergelijking gemaakt tussen de recidive van Mulderovertreders en de recidive in de totale strafrechtelijke populatie van volwassen daders (Weijters, Verweij & Tollenaar, 2017). Hierbij is gekeken naar het percentage overtredders dat binnen twee jaar na het uitgangsdeldict recidiveerde vanwege een misdrijf vallend onder het strafrecht. Hier-

voor wordt binnen de recidivemonitor doorgaans de term 'algemene recidive' gebruikt. Volgens deze definitie worden verkeersmisdrijven en andersoortige misdrijven samengeteld.

Ruim een kwart van de volwassen daders met een strafzaak recidiveert binnen twee jaar na het uitgangsdelict vanwege een misdrijf, ongeacht de aard of de ernst daarvan. Onder Mulderovertreders ligt dit percentage een stuk lager: 3% van de Mulderovertreders uit 2012 is binnen twee jaar vervolgd vanwege een misdrijf vallend onder het strafrecht.

Concluderend kan gesteld worden dat met name de Mulderveelplegers een persistente groep verkeersovertreders zijn van specifieke verkeersdelicten, namelijk Mulderdelicten, en dat de strafrechtelijke (verkeers)recidive onder Mulderovertreders relatief laag is. Verder is het zo dat Mulderveelplegers zowel binnen de Wahv als onder het strafrecht een hogere recidive laten zien dan overige Mulderovertreders.

3.3 Recidive in subgroepen van Mulderovertreders

In deze paragraaf wordt de recidive verder uitgesplitst naar kenmerken van het uitgangsdelict, de wijze waarop het delict werd afgedaan en het justitieel verleden van de Mulderovertreder. Op deze manier kan worden nagegaan of er bepaalde subcategorieën van Mulderovertreders zijn met een relatief hoog percentage recidivisten. Voor wat betreft de Mulderrecidive staan de resultaten hiervan vermeld in tabel 4. Een uitsplitsing van de strafrechtelijke verkeersrecidive en de overige strafrechtelijke recidive exclusief verkeersdelicten is te vinden in de tabellen B5 en B6 in bijlage 3. De resultaten van deze laatste twee groepen worden alleen besproken indien deze een ander beeld laten zien dan de Mulderrecidive.

Wat betreft de Mulderrecidive is in de vorige paragraaf al getoond dat deze heel hoog is. Ruim zeven op de tien Mulderovertreders wordt binnen twee jaar opnieuw geregistreerd vanwege een Mulderdelict. Voor Mulderveelplegers ligt het recidivepercentage nog hoger: 84% van deze groep komt binnen twee jaar opnieuw met justitie in aanraking vanwege een Mulderovertreding.

Ruim 90% van de Mulderovertredingen uit 2012 werd door de politie geconstateerd op kenteken (zie tabel 2 in paragraaf 3.1). Ook de kans op geregistreeerde Mulderrecidive is veruit het grootst na een op kenteken geconstateerde overtreding (73% tegenover 55% na een staandehouding). Dit verschil komt het meest tot uiting bij overige Mulderovertreders. Voor hen is de recidive na een kentekenconstatering aanzienlijk hoger dan na een staandehouding (63% tegenover 44%). Voor Mulderveelplegers is deze samenhang minder duidelijk.

De hoogte van de Mulderrecidive hangt eveneens samen met het type uitgangsdelict. De hoogste Mulderrecidive is te zien onder Mulderovertreders die vanwege een snelheidsovertreding in de onderzoeksgroep zijn opgenomen. Van deze groep heeft 73% binnen twee jaar opnieuw een Mulderdelict op zijn of haar naam gekregen. De Mulderrecidive na fout parkeren, roodlichtnegatie en overige Muldergedragingen, zoals het niet dragen van een gordel of handheld bellen, is lager (respectievelijk 69%, 65% en 57%). Deze verschillen gelden overigens niet voor Mulderveelplegers: de recidive is onder deze groep voor alle onderscheiden delicttypen ongeveer even hoog.

Voor de subgroep van snelheidsovertreders is nagegaan hoe de recidive varieert al naar gelang het type weg waarop de overtreding werd begaan. Te zien is dat de Mulderrecidive na een snelheidsovertreding die op een autosnelweg werd geconsta-

teerd, iets hoger is dan de recidive na overtredingen begaan op overige wegen. Dit geldt zowel voor Mulderveelplegers als voor overige Mulderovertreders. Ook is onderzocht hoe de hoogte van de recidive voor deze groep samenhangt met de mate waarmee de maximum toegestane snelheid werd overschreden. Voor een beschrijving hiervan wordt verwezen naar box 1 waarin nader wordt ingegaan op de recidive van snelheidsovertreders, uitgesplitst naar de mate van overschrijding. Wat betreft het soort voertuig zijn er verschillen in de hoogte van de recidive die binnen twee jaar optreedt. Met name de recidive die wordt geregistreerd na een Mulderovertreding gepleegd met een bromfiets of een soortgelijk motorrijtuig, ligt gemiddeld lager dan de recidive na overtredingen die met een andersoortig voertuig zijn begaan. Dit is overigens ongeacht het voertuig waarin het *recidivedelict* wordt gepleegd en geldt zowel voor Mulderveelplegers als voor overige Mulderovertreders.

Wat betreft het tijdstip van de dag waarop de Mulderovertreding uit 2012 begaan werd, zijn noch voor Mulderveelplegers noch voor overige Mulderovertreders duidelijke verschillen te zien in de hoogte van de Mulderrecidive. Hetzelfde geldt voor de hoogte van het initieel opgelegde boetebedrag.

Wel is er een duidelijke samenhang tussen de hoogte van de Mulderrecidive en de omvang van het Mulderverleden in de voorgaande vijf jaar. De recidive neemt sterk toe naarmate het aantal eerdere Mulderzaken toeneemt. Dit geldt voor beide typen overtreders. Ruim twee derde van de Mulderveelplegers met 'slechts' twee eerdere Mulderzaken³⁶ recidiveert binnen twee jaar vanwege een Mulderovertreding. Van de Mulderveelplegers met elf of meer eerdere Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar pleegt ten minste 90% binnen twee jaar een nieuw Mulderdelict. Onder overige Mulderovertreders loopt het tweejarige Mulderrecidivepercentage eveneens op, van 47% voor degenen die in de voorgaande vijf jaar nog niet eerder met justitie in aanraking kwamen vanwege een Muldergedraging 84% voor overige overtreders met elf of meer eerdere Mulderzaken.

Ook voor de strafrechtelijke verkeersvoorgeschiedenis geldt dat de kans op Mulderrecidive hoger is als er sprake is van eerdere verkeersstrafzaken. Dit geldt zowel voor Mulderveelplegers als voor overige Mulderovertreders.

De samenhang tussen de omvang van het strafrechtelijk verleden exclusief verkeerszaken en de hoogte van de Mulderrecidive is minder duidelijk. Voor overige Mulderovertreders geldt dat de kans op Mulderrecidive iets hoger is als er sprake is van eerdere strafzaken anders dan verkeerszaken. Voor Mulderveelplegers is het verband echter precies andersom: Mulderveelplegers die in de voorgaande jaren ook niet-verkeersstrafzaken op hun conto hadden recidiveren juist iets minder vaak dan Mulderveelplegers zonder eerdere niet-verkeersstrafzaken. Deze verschillen zijn echter klein.

Dit geldt overigens niet als wordt gekeken naar de strafrechtelijke (verkeers)recidive onder Mulderovertreders (zie tabel B5 en B6, bijlage 3). Deze is aanzienlijk hoger als er sprake is van eerdere (verkeers)strafzaken.

³⁶ De categorie 1-2 eerdere Mulderzaken betreft in geval van Mulderveelplegers 2 eerdere Mulderzaken; een persoon met één eerdere Mulderzaak in de voorgaande vijf jaar kwalificeert per definitie niet als Mulderveelpleger.

Tabel 4 Prevalentie van 2-jarige Mulderrecidive van Mulderovertreders uit 2012, naar achtergrondkenmerken en type overtreder^{a,b}

	N=	Overige		Totaal
		Mulderveepleger	Mulderovertreder	
Totaal	120.380	158.859	279.239	
Soort constatering				
Kenteken	84,4	61,2	71,2	
Staandehouding	84,8	63,3	72,8	
Type delict				
Snelheid	78,7	43,8	54,9	
Roodlichtnegatie	85,1	63,6	73,1	
Parkeren	81,6	54,3	64,6	
Overige Mulderovertredingen	82,5	57,6	68,7	
Type weg ^c				
Weg binnen bebouwde kom	79,2	45,3	56,9	
Autosnelweg	84,3	62,3	71,8	
Andere weg buiten de bebouwde kom	87,8	70,3	71,1	
Mate van overschrijding ^c				
t/m 5 km/u	84,3	61,7	78,8	
>5 t/m 10 km/u	84,4	62,1	71,3	
>10 t/m 15 km/u	85,1	64,1	73,3	
>15 t/m 20 km/u	85,9	65,7	75,2	
>20 t/m 25 km/u	86,0	66,3	76,0	
>25 t/m 40 km/u	86,8	64,1	75,4	
87,0	58,0	71,8		
Soort voertuig				
Bromfiets	68,1	39,8	45,5	
Motor	84,0	57,6	66,0	
Auto	84,5	61,8	71,7	
Vrachtwagen	88,9	57,9	72,0	
Dagdeel				
Nacht	85,2	64,5	74,6	
Ochtend	84,6	61,1	71,2	
Middag	83,8	60,0	69,9	
Avond	85,4	63,6	73,4	
Boetebedrag				
Minder dan 30 euro	84,7	62,4	72,3	
30 tot 50 euro	84,8	63,3	72,5	
50 tot 90 euro	84,2	60,1	70,6	
90 euro of meer	83,9	58,3	69,0	
Aantal eerdere Mulder-zaken in afg. 5 jr.				
0	N.v.t.	46,6	46,6	
1-2	67,8	58,5	59,4	
3-4	73,6	68,2	70,3	
5-10	83,7	77,3	81,6	
11 of meer	≥90	84,1	≥90	
Aantal eerdere sr-verkeerszaken in afg. 5 jr.				
0	84,0	60,8	70,3	
1 of meer	87,4	67,3	80,0	
Aantal eerdere misdrijven excl. verkeer in afg. 5 jr.				
0	84,5	61,1	71,1	
1 of meer	83,7	63,3	74,6	

^a Recidivepercentages boven de 90% worden omwille van de privacy van de betrokken getoond als ≥90%.

^b Voor alle subgroepen geldt dat de recidive onder Mulderveeplegers statistisch significant afwijkt van de recidive onder (dezelfde subgroep van) overige Mulderovertreders ($p < 0,001$). Dit verandert niet na toepassing van de 'Modified Hochberg procedure'.

^c Type weg en mate van overschrijding zijn alleen bekend/van toepassing in geval van snelheidsovertredingen.

Box 1 Recidive van snelheidsovertreders

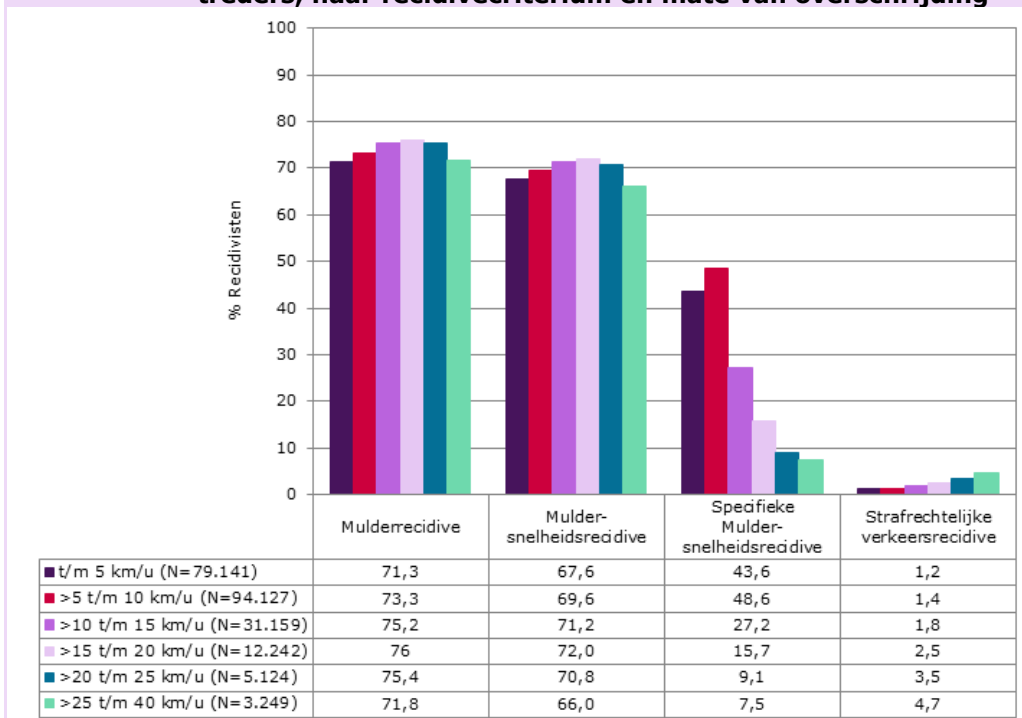
Voor de subgroep van snelheidsovertreders uit 2012 is de recidive uitgesplitst naar de mate van overschrijding. Daarbij zijn verschillende vormen van recidive bekeken. Niet alleen de Mulderrecidive, zoals in tabel 2 is weergegeven, maar ook de snelheidsrecidive vallend onder de Wet Mulder ('Mulder-snelheidsrecidive'), de specifieke Mulder-snelheidsrecidive en de strafrechtelijke verkeersrecidive worden getoond in figuur 4. De specifieke Muldersnelheidsrecidive betreft nieuwe Mulder-snelheids-overtredingen waarbij de mate van overschrijding gelijk is aan die van het uitgangsdelict. Het gaat dan bijvoorbeeld om overtreders die in 2012 werden beboet voor een snelheidsoverschrijding van 12 km per uur bij wie in de twee jaar daarna opnieuw een snelheidsovertreding in de categorie >10 tot en met 15 km per uur wordt geconstateerd.

Allereerst valt op dat de snelheidsrecidive bijna gelijk is aan de Mulderrecidive. Dat betekent dat het merendeel van de nieuwe Mulderdelicten snelheidsovertredingen betreffen. Het verband tussen de Mulder-(snelheids)recidive en de mate van overschrijding van het uitgangsdelict is curvilineair. In dit geval betekent dat de recidive eerst toeneemt naarmate de overschrijding groter wordt. Zodra de overschrijding meer dan 15 km/u bedraagt neemt de Mulder-(snelheids)recidive weer af. Zoals te verwachten, is de specifieke Mulder-snelheidsrecidive lager dan de totale Mulder-(snelheids)recidive. Een herhaalde overtreding in de categorie >5 tot en met 10 km per uur komt iets vaker voor dan een herhaalde overtreding in de laagste categorie (tot en met 5 km per uur). Naarmate de mate van overschrijding toeneemt, neemt de kans op herhaling vanwege een snelheidsovertreding in dezelfde categorie snel af. Bij bijna de helft van de bestuurders die in 2012 werden beboet voor een snelheidsovertreding van meer dan 5 tot en met 10 km per uur werd in de 2 jaar daarna opnieuw een snelheidsovertreding van dezelfde categorie geconstateerd. Voor overschrijdingen tussen de 25 en 40 km per uur gebeurde dit slechts in 8% van de gevallen.

Het niveau van de strafrechtelijke verkeersrecidive is aanzienlijk lager dan de Mulder-(snelheids)recidive. Ook het recidivebeeld is anders. Het verband tussen de strafrechtelijke verkeersrecidive en de mate van overschrijding van het uitgangsdelict is lineair: de strafrechtelijke verkeersrecidive neemt toe, al naar gelang de mate van overschrijding groter wordt.

Box 1 (Vervolg)

Figuur 4 Prevalentie van 2-jarige recidive van Muldersnelheidsovertreders, naar recidivecriterium en mate van overschrijding

Box 2 Snelheidsovertredingen van meer dan 10 km/u, roodlichtnegatie en handheld bellen

Op verzoek van DRC wordt in deze box ingegaan op de recidive na een drietal Mulderovertredingen met veel gevaarstelling die in aanmerking zouden kunnen komen voor een progressief boetestelsel. Het gaat daarbij om snelheidsovertredingen van meer dan 10 km/u (voor zover deze onder de Wahv vallen), roodlichtnegatie en handheld bellen (verder 'SRB-delicten' genoemd).

Op basis van de gegevens die in het kader van het huidige onderzoek zijn verzameld, is een selectie gemaakt van de Mulderovertreders met een SRB-delict in 2012 die in de twee jaar daarvoor ook al een onherroepelijk geworden SRB-delict op hun conto hadden, de zogenoemde SRB-meerplegers (N=23.395).^a SRB-meerplegers maken ruim 8% van de totale groep Mulderovertreders uit. Gesproken wordt van meerplegers in plaats van veelplegers. Mulderveelplegers hebben naast het uitgangsdelict uit 2012 ten minste twee eerdere Mulderovertredingen gepleegd in de voorgaande twee jaar. Voor SRB-meerplegers gaat het om één eerdere overtreding in diezelfde tijdsperiode.

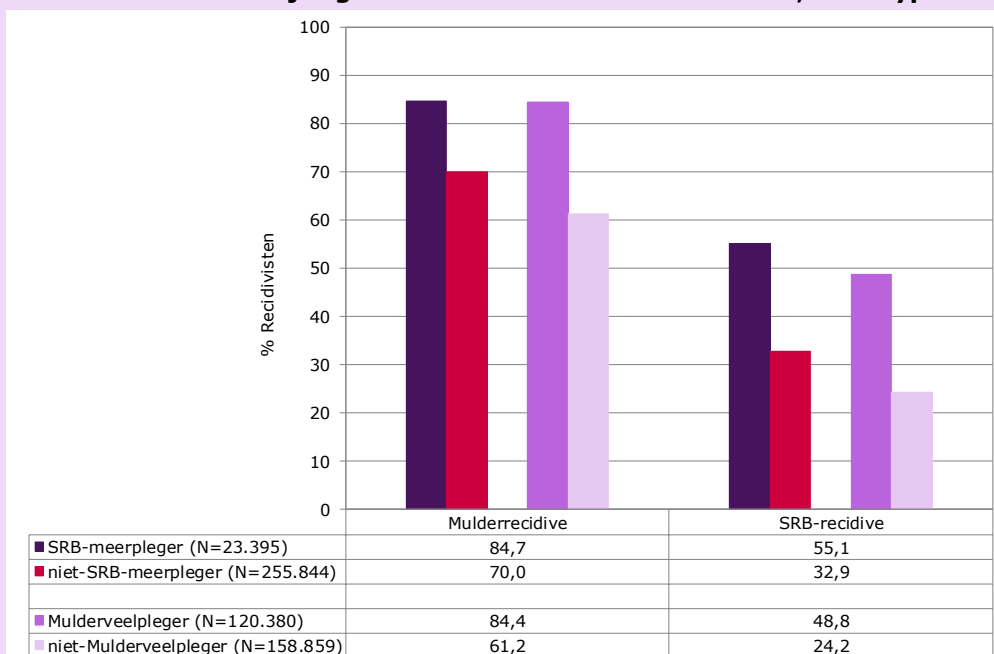
In figuur 5 is te zien hoeveel procent van de SRB-meerplegers en Mulderveelplegers binnen twee jaar recidiveert, vanwege enige Muldergedraging of vanwege een SRB-delict. De cijfers zijn afgezet tegen de recidive onder niet-SRB-meerplegers en niet-Mulderveelplegers (in de rest van het rapport 'overige Mulderovertreders' genoemd).

Box 2 (Vervolg)

Binnen 2 jaar heeft 85% van de SRB-meerplegers opnieuw een Mulderdelict gepleegd. Dit kan een SRB-delict zijn, maar ook andersoortige Mulderdelicten tellen mee. De tweejarige Mulderrecidive onder Mulderveelplegers is nagenoeg gelijk. De SRB-recidive heeft betrekking op nieuwe SRB-delicten die binnen twee jaar na het uitgangsdelict uit 2012 worden gepleegd. Van de SRB-meerplegers heeft 55% binnen twee jaar opnieuw een SRB-delict begaan. In de meeste gevallen gaat het om een snelheidsovertreding van meer dan 10 km/u (84%); roodlichtnegatie en handheld bellen komen beduidend minder vaak voor (achtereenvolgens 12% en 4%). Onder Mulderveelplegers ligt de SRB-recidive iets lager: bijna de helft van de Mulderveelplegers heeft binnen twee jaar gerecidiveerd vanwege een SRB-delict. Ten slotte is de recidive van drie subgroepen van SRB-meerplegers nader onderzocht: snelheidmeerpelers (>10 km/u; N=18.119), roodlichtmeerpelers (N=704) en handheld-bellenmeerpelers (N=372). Snelheidmeerpelers (>10 km/u) zijn overtreders uit 2012 die vanwege een snelheidsovertreding van meer dan 10 km per uur in de onderzoeksgroep zijn opgenomen die in de twee jaar daarvoor ook al een snelheidsovertreding van meer dan 10 km per uur begingen. Op dezelfde manier zijn roodlichtmeerpelers gedefinieerd. Roodlichtmeerpelers zijn overtreders uit 2012 die vanwege roodlichtnegatie in de onderzoeksgroep zijn opgenomen en die in de twee jaar daarvoor ook al een keer zijn beboet voor door rood licht rijden. Handheld-bellenmeerpelers ten slotte zijn overtreders uit 2012 die vanwege handheld bellen in de onderzoeksgroep zijn opgenomen en die in de twee jaar daarvoor ook al een Mulderbeschikking kregen opgelegd vanwege handheld bellen.^b In figuur 6 is te zien hoeveel procent van de personen in de subgroep van snelheid-, roodlicht en handheld bellen-meerpelers binnen twee jaar na afdoening van de zaak uit 2012 nogmaals een dergelijk delict pleegde, de zogenoemde specifieke recidive (i.e. recidive vanwege eenzelfde delict als het uitgangsdelict). Ter vergelijking is ook de recidive vanwege een Mulderovertreding in het algemeen afgebeeld. Te zien is dat de Mulderrecidive in de drie subgroepen elkaar niet veel ontloopt. Binnen twee jaar na het uitgangsdelict uit 2012 pleegde achtereenvolgens 86%, 78% en 74% van de snelheidmeerpelers, roodlichtmeerpelers en handheld-bellenmeerpelers opnieuw een Mulderovertreding. Er zijn wel duidelijke verschillen wat betreft het specifieke recidiverisico. Dit is het grootst onder snelheidmeerpelers (>10 km/u). Binnen twee jaar na het uitgangsdelict (in dit geval een snelheidsovertreding van meer dan 10 km/u) heeft 54% van deze groep opnieuw een snelheidsovertreding van meer dan 10 km per uur op zijn of haar conto. Het specifieke recidiverisico onder roodlicht- en handheld-bellenmeerpelers is lager. Voor beide subgroepen geldt dat voor ongeveer twee op de tien overtreders binnen twee jaar eenzelfde delict als het uitgangsdelict werd geregistreerd.

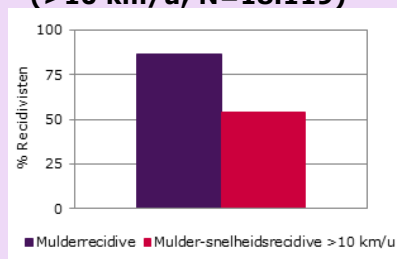
Box 2 (Vervolg)

Figuur 5 Prevalentie van 2-jarige Mulderrecidive en SRB-recidive, naar type overtreder

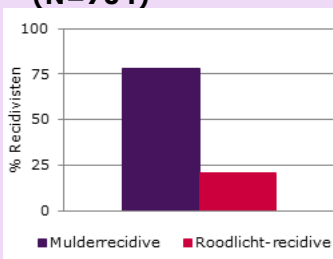

Figuur 6 Prevalentie van specifieke recidive voor drie subgroepen van SRB-meerplegers

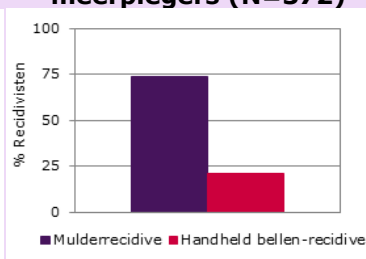
a Snelheid-meerplegers (>10 km/u; N=18.119)

b Roodlicht-meerplegers (N=704)

c Handheld-bellen-meerplegers (N=372)

- a Meer specifiek is nagegaan of er in de twee jaar voorafgaand aan de datum waarop het SRB-delict uit 2012 werd afgedaan één of meer SRB-delicten werden gepleegd die onherroepelijk waren op het moment dat het SRB-delict in 2012 door het CJIB werd afgedaan.
- b Deze drie subgroepen samen vormen niet de totale groep SRB-meerplegers. Deze bestaat behalve uit de drie genoemde subgroepen ook nog uit SRB-overtreders uit 2012 die in de twee jaar daarvoor ook al een SRB-delict pleegden, maar niet van hetzelfde type als in 2012. Bijvoorbeeld: overtreeders die in 2012 door rood licht reden en die in de twee jaar daarvoor een snelheidsovertreding van meer dan 10 km per uur begingen.

3.4 Samenhang tussen Mulderverleden en recidive

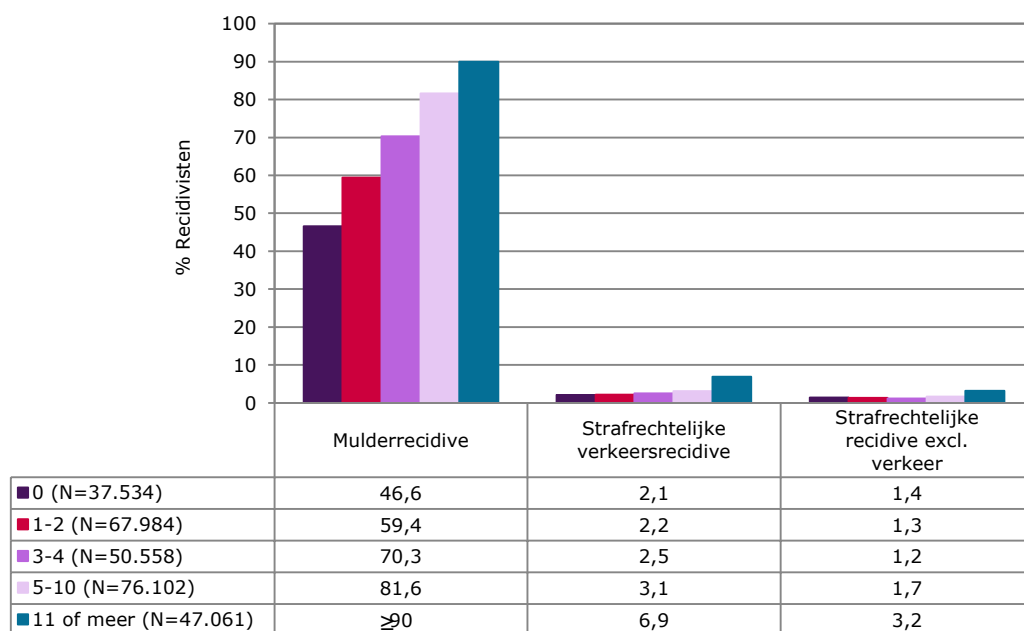
In paragraaf 3.2 is aangetoond dat het percentage recidivisten onder Mulderveelplegers met twee of meer eerdere Mulderovertredingen aanzienlijk hoger is dan het percentage recidivisten onder overige Mulderovertreders. In de onderhavige

paragraaf wordt dieper ingegaan op de relatie tussen eerdere Mulderovertredingen en de kans op toekomstig delictgedrag.

Figuur 7 geeft een beeld van het percentage Mulderovertreders uit 2012 dat binnen twee jaar een nieuwe Mulderzaak of een nieuwe strafzaak heeft, uitgesplitst naar het aantal eerdere Mulderovertredingen in de vijf jaar voorafgaand aan het Mulderdelict in 2012. Wat betreft de strafrechtelijke recidive is een onderscheid gemaakt tussen recidivezaken vanwege een verkeersdelict, zoals een ernstige snelheidsovertreding of het rijden onder invloed (strafrechtelijke verkeersrecidive), en recidivezaken vanwege een andersoortig delict, zoals gewelds- of vermogensmisdrijven (strafrechtelijke recidive excl. verkeer).

In de figuur is duidelijk te zien dat het percentage recidivisten toeneemt, naarmate het Mulderverleden omvangrijker is. Dit geldt niet alleen voor de Mulderrecidive, maar ook voor de strafrechtelijke verkeersrecidive en voor de strafrechtelijke recidive exclusief verkeer, hoewel het niveau van deze laatste twee vormen van recidive aanzienlijk lager is dan het niveau van de Mulderrecidive.

Figuur 7 Prevalentie van 2-jarige Mulderrecidive, strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke verkeersrecidive van Mulderovertreders, naar aantal eerdere Mulderzaken^a

^a Recidivepercentages boven de 90% worden omwille van de privacy van de betrokken getoond als ≥90%.

In paragraaf 3.3 is aangetoond dat de hoogte van de recidive, met name voor overige Mulderovertreders, kan fluctueren afhankelijk van de kenmerken van het uitgangsdelict. Ook bleken er – zowel voor Mulderveelplegers als voor overige Mulderovertreders – duidelijke verschillen in de hoogte van de recidive afhankelijk van de omvang van het justitiële verleden.

Om een antwoord te geven op de vraag in hoeverre het plegen van Mulderovertredingen in het verleden een voorspeller is voor Mulder- en strafrechtelijke recidive (onderzoeksvraag 3) is een logistische regressieanalyse uitgevoerd. Met behulp van deze analysetechniek kan een inschatting worden gemaakt van het recidiverisico op basis van het aantal eerdere Mulderzaken, rekening houdend met fluctuaties in de achtergrondkenmerken van het uitgangsdelict en de omvang van het strafrechtelijk

verleden van personen in de onderzoeksgroep. De analyses geven een indicatie van het risico op recidive binnen twee jaar na het plegen van het uitgangsdelict in 2012. Er is een aparte analyse uitgevoerd voor de drie verschillende vormen van recidive: Mulderrecidive, strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke recidive exclusief verkeer. De uitkomsten van de analyses zijn te vinden in tabel 5. Per uitkomstmaat worden de OR's voor de verschillende achtergrondkenmerken, het bijbehorende significantieniveau en een aanduiding van de grootte van het effect getoond. De logistische regressieanalyse voor het risico op Mulderrecidive bevestigt het beeld dat er een sterke samenhang is tussen het aantal Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar en het risico op Mulderrecidive. De OR's van (afgerond) twee wijzen erop dat personen met één tot vier eerdere Mulderzaken, een twee keer zo groot risico op Mulderrecidive (in termen van de kans- of wedverhouding) hebben als personen die in de voorgaande vijf jaar geen Mulderzaken op hun conto hadden (i.e. de referentiecategorie). Voor personen met vijf tot tien eerdere Mulderzaken is de OR bijna vijf keer zo groot, oplopend tot twaalf keer zo groot voor personen met elf of meer eerdere Mulderzaken. Het toegevoegde effect van de overige kenmerken op de hoogte van de Mulderrecidive is – ondanks de significante coëfficiënten – verwaarloosbaar. Alleen het op kenteken geconstateerd zijn van de overtreding vergoot het risico op Mulderrecidive licht.

Er is eveneens een samenhang tussen het aantal Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar en het risico op strafrechtelijke recidive, hoewel dit effect veel minder groot is dan het effect op de hoogte van de Mulderrecidive. Dit geldt zowel voor de strafrechtelijke verkeersrecidive als voor de strafrechtelijke recidive exclusief verkeersdelicten. Het hebben van vijf of meer Mulderzaken in de voorgaande vijf jaar gaat samen met een (afgerond) twee keer zo groot risico (in termen van de kans- of wedverhouding) op strafrechtelijke verkeersrecidive vergeleken met personen zonder voorgaande Mulderzaken. Het risico op strafrechtelijke recidive exclusief verkeer is eveneens twee keer zo groot voor deze groep.

Behalve de omvang van het Mulderverleden blijkt ook de omvang van het strafrechtelijk verleden voorspellend te zijn voor het risico op strafrechtelijke recidive, zowel als het gaat om nieuwe strafrechtelijke verkeersdelicten als om overige misdrijven vallend onder het strafrecht. Voor het risico op het opnieuw plegen van een Mulderdelict speelt het strafrechtelijk verleden geen noemenswaardige rol. Wat verder opvalt, is dat het risico op strafrechtelijke verkeersrecidive iets groter is voor personen voor wie het uitgangsdelict in 2012 werd begaan op een bromfiets of op een motor. Voor uitgangsdelicten die op een bromfiets zijn begaan, geldt daarnaast dat het risico op recidive wegens een niet-verkeersmisdrijf groter is dan voor uitgangsdelicten die in een auto zijn begaan. Hetzelfde geldt voor uitgangsdelicten die op kenteken geconstateerd zijn. In dat geval is het risico op strafrechtelijke (verkeers-) recidive iets groter dan voor delicten die door middel van een staandehouding zijn geconstateerd.

Ten slotte is het risico op strafrechtelijke (verkeers)recidive voor overtredingen die 's nachts (tussen 00:00 uur en 06:00 uur) werden geconstateerd iets hoger dan voor constatering die in de ochtend werden gedaan.

Tabel 5 Logistische regressie van het risico op 2-jarige Mulderrecidive, strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke recidive excl. verkeer

	Mulderrecidive			Strafrechtelijke verkeersrecidive			Strafrechtelijke recidive excl. verkeer		
	OR	Sig.	Effectgrootte	OR	Sig.	Effectgrootte	OR	Sig.	Effectgrootte
Aantal eerdere Mulder-zaken in afg. 5 jr.									
0 = referentiecategorie									
1-2	1,6	0,000	Klein effect	1,1	0,070	Geen effect	1,2	0,000	Geen effect
3-4	2,5	0,000	Klein effect	1,2	0,000	Geen effect	1,3	0,000	Geen effect
5-10	4,6	0,000	Groot effect	1,5	0,000	Klein effect	1,5	0,000	Klein effect
11 of meer	11,8	0,000	Groot effect	2,5	0,000	Klein effect	2,5	0,000	Klein effect
Aantal eerdere sr-verkeerszaken in afg. 5 jr.									
0 = referentiecategorie									
1 of meer	1,2	0,000	Geen effect	3,5	0,000	Medium effect	3,3	0,000	Medium effect
Aantal eerdere misdrijven excl. verkeer in afg. 5 jr.									
0 = referentiecategorie									
1 of meer	1,1	0,018	Geen effect	4,4	0,000	Groot effect	4,5	0,000	Groot effect
Soort constatering									
Kenteken	1,5	0,000	Klein effect	0,6	0,000	Klein effect	0,6	0,000	Klein effect
Staandehouding = referentiecategorie									
Type delict									
Snelheidsovertreding	1,3	0,000	Geen effect	1,0	0,823	Geen effect	1,0	0,869	Geen effect
Roodlichtnegatie = referentiecategorie									
Parkeren	1,1	0,068	Geen effect	1,3	0,001	Geen effect	1,3	0,002	Geen effect
Overige Muldergedragingen	1,1	0,001	Geen effect	1,2	0,015	Geen effect	1,2	0,008 ^b	Geen effect
Soort voertuig									
Bromfiets	0,8	0,000	Geen effect	2,2	0,000	Klein effect	2,3	0,000	Klein effect
Motor	0,9	0,001	Geen effect	1,7	0,000	Klein effect	1,1	0,367	Geen effect
Auto = referentiecategorie									
Vrachtwagen	1,0	0,715	Geen effect	0,8	0,166	Geen effect	0,9	0,398	Geen effect
Dagdeel									
Nacht	1,1	0,000	Geen effect	1,7	0,000	Klein effect	1,6	0,000	Klein effect
Ochtend = referentiecategorie									
Middag	1,0	0,001	Geen effect	1,1	0,043 ^a	Geen effect	1,1	0,066	Geen effect
Avond	1,1	0,000	Geen effect	1,2	0,000	Geen effect	1,3	0,000	Geen effect
Boetebedrag									
Minder dan € 30 = referentiecategorie									
€ 30 tot € 50	1,0	0,003	Geen effect	1,1	0,079	Geen effect	1,0	0,672	Geen effect
€ 50 tot € 90	1,1	0,000	Geen effect	1,2	0,000	Geen effect	1,1	0,001	Geen effect
€ 90 of meer	1,1	0,000	Geen effect	1,4	0,000	Geen effect	1,4	0,000	Geen effect

^a Na toepassing van de 'Modified Hochberg procedure' is dit resultaat niet meer significant ($p \geq 0,05$).

^b Na toepassing van de 'Modified Hochberg procedure' is dit resultaat significant met $p < 0,05$.

4 Conclusie en discussie

In dit rapport is de recidive onderzocht van mensen die een verkeersovertreding bestraft via de Wahv hebben begaan, zogenaamde Mulderovertreders. Hierbij is vooral gekeken naar de Mulderrecidive, dat wil zeggen het opnieuw begaan van een Mulderovertreding. Daarnaast is gekeken naar de strafrechtelijke recidive, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen strafrechtelijke verkeersrecidive en strafrechtelijke recidive exclusief verkeersdelicten. De aanleiding voor het onderzoek is de wens vanuit de politiek om een progressief boetestelsel in te stellen. Dat houdt in dat de bestraffing van verkeersovertreders onder andere afhankelijk wordt gesteld van iemands Muldergeschiedenis. Om deze reden wordt in het onderzoek een onderscheid gemaakt tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders. Mulderveelplegers zijn personen met wier voertuig een Mulderovertreding werd begaan en die in de twee jaar voorafgaand aan deze overtreiding al twee keer een onherroepelijke boete voor een Mulderdelict hebben gekregen.

Voor het onderzoek is een koppeling gemaakt tussen gegevens over Mulderovertredingen van het CJIB en strafrechtelijke gegevens uit de OBD. Hierbij moet wel vermeld worden dat het merendeel van de Mulderovertredingen op kenteken geconstateerd wordt, waarbij de boete wordt opgelegd aan de kentekenhouder. Het is niet altijd zo dat diegene op wiens naam de Mulderovertreding geregistreerd staat ook de daadwerkelijke overtreder is. De uiteindelijke onderzoeksgroep bestond uit 2.794.873 personen. In de periode 1 januari 2007 tot en met 5 juli 2016 (de dag van sluiting van de gegevensverzameling) hadden zij in totaal 33.413.525 Mulderovertredingen begaan (inclusief de Mulderovertreding uit 2012) en waren zij betrokken in 873.094 strafzaken. Vanwege de grootte van de onderzoeksgroep zijn alle analyses gebaseerd op een random steekproef van 10% van de onderzoekspopulatie. Uiteindelijk is de recidive onderzocht van 279.239 personen. Hiervan werden 120.380 personen gekenmerkt als Mulderveelpleger.

4.1 Beperkingen

Dit onderzoek geeft een beschrijving van de recidive aan de hand van registratie-data. Dit impliceert dat alleen de criminaliteit die onder de aandacht komt van politie en justitie in beeld wordt gebracht. Delicten die door de politie niet worden geconstateerd, blijven buiten beschouwing.

Een belangrijke beperking van dit onderzoek is verder het feit dat het merendeel van de Mulderovertredingen op kenteken geconstateerd wordt en dus op voertuig. Dit heeft tot gevolg dat overtreidingen toe worden geschreven aan de persoon op wiens naam het voertuig geregistreerd staat, maar dit hoeft niet per se de bestuurder te zijn geweest. Een globale inschatting gebaseerd op een *educated-guess* op basis van ervaringen van de Rechtspraak bij kantonzaken voor verkeersovertreders en data over Mulderzaken waarin de (erkennende) bestuurder werd opgegeven, wordt aangenomen dat tussen de 15% en 35% van de zaken op basis van kentekenconstatering niet bij de betreffende kentekenhouder hoort (SMS & Significant, 2018).

Een andere beperking is dat rechtspersonen in dit onderzoek buiten beeld blijven. Dit leidt ertoe dat Mulderovertredingen die zijn begaan met bijvoorbeeld leaseauto's, huurauto's of bedrijfsauto's niet zijn meegenomen. Een uitzondering hierop vormen gevallen waarin de oorspronkelijke beschikking die is opgelegd aan de rechtspersoon gecorrigeerd is en alsnog op naam van de daadwerkelijke bestuurder

(een natuurlijke persoon) is gezet. Uit analyses van het CJIB blijkt dat ruim een kwart van de in 2012 uitgestroomde Wahv-zaken rechtspersonen betreft. Een laatste beperking heeft betrekking op de wijze waarop de groepen Mulderveelplegers en SRB-meerplegers zijn samengesteld. Hiervoor is gekeken naar het aantal eerdere Mulder- of SRB-overtredingen die onherroepelijk zijn afgedaan. Het probleem is dat de datum onherroepelijk vaak ontbreekt in het geval van eerdere Mulderzaken. Om deze reden is een proxy gebruikt om de datum onherroepelijk vast te stellen, te weten zes weken na de datum instroom bij het CJIB. De reden hiervoor is dat Mulderbeschikkingen binnen 6 weken na instroom automatisch onherroepelijk worden, tenzij de betrokkene beroep heeft ingesteld tegen de beschikking. In dergelijke gevallen wordt de datum onherroepelijk van de betreffende zaak dus onderschat. Dit betekent dat een aantal Mulderfeiten gepleegd in de twee jaar voorafgaand aan het uitgangsdeldict onterecht wordt meegeteld bij het vaststellen of iemand een Mulderveelpleger of SRB-meerpleger is, omdat werd gedacht dat ze al onherroepelijk waren, terwijl dit – vanwege een nog lopend beroep – niet zo was. Dit heeft als consequentie dat het aantal Mulderveelplegers en SRB-meerplegers mogelijk wordt overschat.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Aan de hand van de onderzoeksvragen worden in deze paragraaf de belangrijkste resultaten gerecapituleerd.

1 *Wat zijn de achtergrondkenmerken van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?*

Mulderovertredingen worden in het merendeel (ruim 90%) van de gevallen geconstateerd door middel van kentekenregistratie. Verder gaat het vaak om snelheidsovertredingen. Iets meer dan de helft van de snelheidsovertredingen vindt plaats binnen de bebouwde kom en ongeveer een vijfde op de snelweg. Voor ruim een derde van de snelheidsovertredingen is de mate van overschrijding maximaal 5 km/uur. Voor 90% van de snelheidsovertredingen is de overschrijding maximaal 15 km/uur. Hierbij moet men zich wel realiseren dat snelheidsovertredingen van meer dan 30 km/uur (of meer dan 40 km/uur op de autosnelweg) niet onder de Wet Mulder vallen. Bijna alle Mulderovertredingen worden begaan door een bestuurder van een auto en slechts een klein deel (ongeveer 3%) wordt 's nachts geconstateerd. De gemiddelde boete is ongeveer 66 euro. Ruim 85% van de Mulderovertreders heeft al eerder een boete gekregen voor een Mulderovertreding. Een strafrechtelijke geschiedenis hebben Mulderovertreders nauwelijks. Ongeveer 9% is eerder veroordeeld voor een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht en ruim 4% is eerder veroordeeld voor een andersoortig misdrijf, zoals een gewelds- of vermogensmisdrijf. Verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders zijn met name te vinden in het aantal eerdere Mulderovertredingen. Gemiddeld hebben Mulderveelplegers bijna elf eerdere Mulderovertredingen in de voorgaande vijf jaar, terwijl overige Mulderovertreders gemiddeld 2,6 eerdere Mulderovertredingen hebben in de voorgaande vijf jaar.

2 *Wat is het recidivebeeld van Mulderovertreders? Zijn er verschillen tussen Mulderveelplegers en overige Mulderovertreders?*

De recidivecijfers tonen aan dat voornamelijk Mulderveelplegers een persistente groep verkeersovertreders zijn van voornamelijk Mulderovertredingen. Van de Mul-

derveelplegers heeft meer dan 70% binnen een jaar een nieuwe Mulderovertreding begaan. Na vier jaar is dit gestegen tot meer dan 90%. Van de overige Mulderovertreders heeft bijna de helft na een jaar een nieuwe Mulderovertreding begaan en ruim 70% na vier jaar. Verder recidiveren Mulderveelplegers niet alleen eerder en procentueel vaker, ook het gemiddelde aantal nieuwe overtredingen per recidivist is ongeveer twee keer zo groot onder deze groep.

De strafrechtelijke (verkeers)recidive is relatief laag onder zowel Mulderveelplegers als overige Mulderovertreders. Ongeveer 3% van de Mulderovertreders recidiveert binnen twee jaar met een verkeersovertreding of -misdrijf vallend onder het strafrecht en nog geen 2% met een overig misdrijf. Deze percentages liggen beduidend lager dan de recidivepercentages van volwassen daders die in 2012 vanwege een strafzaak met justitie in aanraking kwamen. Van deze groep recidiveerde iets meer dan een kwart binnen twee jaar vanwege een verkeers- of andersoortig misdrijf (Weijters, Verweij & Tollenaar, 2017).

3 In hoeverre is het plegen van Mulderovertredingen in het verleden een voorspeller voor Mulderrecidive en voor strafrechtelijke (verkeers)recidive?

Ook in dit onderzoek wordt een sterke samenhang tussen het delictverleden en recidive gevonden (vgl. Wartna, Tollenaar & Bogaerts, 2009). Zo blijkt dat hoe uitgebreider het Mulderverleden, hoe hoger de Mulderrecidive. Ook is er een samenhang tussen het Mulderverleden en strafrechtelijke (verkeers)recidive. Deze samenhang is echter minder sterk dan de samenhang tussen een strafrechtelijk verleden en strafrechtelijke (verkeers)recidive.

4.3 Conclusie

In het regeerakkoord 2017-2021 (VVD, CDA, D66 & ChristenUnie, 2017) staat te lezen dat *'...voor overtredingen met veel gevaarzetting of herhaalde overtredingen de boetes worden verhoogd...'*. De resultaten van dit onderzoek dragen bij aan de discussie over een progressief boetestelsel in Nederland. Een belangrijke opbrengst van dit onderzoek is dat Mulderveelplegers een persistente groep verkeersovertreders zijn van voornamelijk Mulderdelicten. Mulderveelplegers zijn personen met wier voertuig een Mulderovertreding werd begaan en die in de twee jaar voorafgaand aan deze overtreding al twee keer een onherroepelijk boete voor een dergelijk delict hebben gekregen.

Op verzoek van de directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding is ook gekeken naar de recidive na een drietal Mulderovertredingen met veel gevaarzetting die in aanmerking zouden kunnen komen voor een progressief boetestelsel. Het gaat daarbij om snelheidsovertredingen van meer dan 10 km/u, roodlichtnegatie en handheld bellen (zogenoemde SRB-delicten). Het idee is om plegers van SRB-delicten die binnen een termijn van twee jaar opnieuw een SRB-delict begaan (zogenoemde SRB-meerplegers) harder aan te pakken. De groep SRB-meerplegers is een meer specifieke en kleinere groep overtreders dan de groep Mulderveelplegers. De onderzoeksresultaten laten echter zien dat de Mulderrecidive van de SRB-meerplegers nagenoeg gelijk is aan de Mulderrecidive van Mulderveelplegers. De hoogte van het recidiverisico vormt derhalve geen aanleiding om een progressief boetestelsel toe te spitsen op SRB-meerplegers.

Summary

Mulder offenders: background characteristics and recidivism

The Dutch House of Representatives and those working in the field have increasingly questioned the practice that the only punishment available for persons with whose vehicle many minor offences are committed, is traffic fines with pre-set rates. It has been suggested that the learning curve for offenders might be higher if the severity of the punishment increases with the number of relapses. This is particularly relevant given research shows that drivers who commit many offences pose a greater threat to road safety. In the spring of 2015 this led to the resolution of Hoogland cum suis, in which the Dutch Parliament asked the Minister of Security and Justice to examine options for a progressive penalty system, in which the fine imposed increases along with the number of repeat offences.

The present study contributes to the discussion on a progressive penalty system by providing insight on the background characteristics and recidivism of Mulder offenders, i.e., persons who have committed a minor traffic offence covered by the Administrative Law enforcement traffic regulations (in Dutch: 'Wahv', also called Mulder Law). We study both recidivism of consequent Mulder offences and recidivism of any other criminal cases following the Mulder offence. Special attention is given to the differences between persons who are responsible for many Mulder offences in a short period of time (described as 'frequent Mulder offenders') and 'other Mulder offenders'.

Frequent Mulder offenders are defined as persons with whose vehicle a Mulder offence has been committed and who in the two-year period previous to this had received at least two prior (irrevocable) fines.

The following research questions are answered:

- 1 What are the characteristics of Mulder offenders? Are there any differences between frequent Mulder offenders and other Mulder offenders?
- 2 What is the recidivism rate for Mulder offenders? Are there any differences between frequent Mulder offenders and other Mulder offenders?
- 3 To what extent is a history of Mulder offences a predictor of Mulder recidivism and criminal recidivism (with a traffic offence)?

Method

This study examined all 2,794,873 natural persons resident in The Netherlands, with whose vehicle one or more Mulder offences were committed and which were handled in 2012. Decrees which were corrected or canceled are excluded. This also applies to parking tax offences and offences related to an obligatory Ministry of Transport (MOT-)test (in Dutch: apk) or liability insurance.

All Mulder offences and criminal offences committed by study participants during the research period were collected and combined. Between January 1st, 2007 and July 5th, 2016 (the date on which data collection ended) participants had committed 33,413,525 Mulder offences and were involved in 873,094 criminal cases. Data on Mulder offences were selected by the Central Judicial Collection Agency (in Dutch: CJIB) from their data warehouse. Data on criminal cases were selected by the WODC from the Research and Policy Database for Judicial Information (in Dutch:

OBJD). Based on this information it was possible to describe the 'judicial careers' of Mulder offenders.

This study was carried out following the standard WODC recidivism monitor procedures. Recidivism is defined in various ways. Mulder recidivism refers to consequent Mulder offences. Criminal traffic recidivism concerns consequent traffic offences (crimes and misdemeanors) covered by criminal law. And lastly, criminal recidivism excluding traffic offences comprises criminal cases relating to crimes other than traffic crimes, for example violent or property offences. In this study both the recidivism prevalence (i.e., the cumulative annual percentage of individuals in the study group with at least one new case) and the recidivism frequency (i.e., the cumulative annual average number of new cases of the repeat offenders in the study group) is examined.

Because of the size of the research population, analyses are based on a 10% random sample of the research population.

Key findings

Background characteristics

The majority of Mulder offences (90%) are detected using (vehicle) plate numbers. Often these offences concern speeding (maximum exceedance of 30 km/h or 40 km/h on the highway). A little over half of minor speeding offences take place within urban areas, and approximately one fifth on highways. More than a third of the speeding offenders broke the speed limit by a maximum of 5 km per hour. Almost all Mulder offences are committed in a passenger car and only a small number are detected at night. The average fine is 66 euros. Over 85% of the Mulder offenders had previously been fined for a Mulder offence. There is little evidence of a criminal history amongst Mulder offenders.

Differences between frequent Mulder offenders and other Mulder offenders concern above all the number of previous Mulder offences. The number of previous Mulder offences in a 5-year period is almost eleven among frequent Mulder offenders, whereas the number of previous Mulder offences among other Mulder offenders is on average 2.6.

Recidivism

Frequent Mulder offenders are, in general, a persistent offender group committing mostly Mulder offences. More than 70% of the frequent Mulder offenders reoffended with a Mulder offence within one year. Within four years this increased to more than 90% of offenders. Among other Mulder offenders the percentage of repeat Mulder offenders reaches almost 50% within one year and more than 70% within four years. Furthermore, frequent Mulder offenders do not only reoffend earlier and, in terms of percentage, more often, but the average number of new cases by repeat offenders in the study group is twice as high among this offender group compared to the group other Mulder offenders.

The rate of reoffending with a traffic offence is relatively low among both frequent Mulder offenders and other Mulder offenders. About 3% of the Mulder offenders reoffended within two years with a traffic offence covered by criminal law. Less than 2% reoffended with another type of crime. These rates are significantly lower than the recidivism rates among the total population of adult offenders from 2012 who were involved in a criminal case.

Mulder history predicts recidivism

This study demonstrates that there is a strong association between Mulder history and Mulder recidivism. The more extensive the Mulder history, the higher the rate of Mulder recidivism. There's also an association between Mulder history and re-offending with a traffic offence. However, this association is less strong than the association between having a criminal history and criminal recidivism.

Limitations

The current study has some limitations. A first limitation concerns the calculation of recidivism rates based on registration data. This implies that only crime that comes to the attention of the police and justice system is included in this research. Offences that are not detected by the police are not taken into consideration.

An further important limitation of this research is that the majority of Mulder offences are detected using vehicle plate numbers. As a consequence, offences are attributed to the individual in whose name the vehicle is registered. This person is not necessarily the driver of the vehicle at the time of the offence.

Another limitation is that offences committed by corporate members are not considered in this study. This means that Mulder offences committed in lease cars, rental cars or company cars (estimated to be more than a quarter of all minor traffic cases disposed of in 2012) are excluded.

Conclusion

The Dutch Coalition Agreement 2017-2021 says: *'...fines for offences with a high-level of danger or repeated offences will be increased...'*. This study contributes to the discussion of a progressive penalty system in The Netherlands. The empirical findings in this study have extended our knowledge of the offences committed by frequent Mulder offenders: They turn out to be a persistent offender group, but one for whom the offences committed are mostly restricted to minor traffic offences covered by the Mulder Law.

At the request of the Directorate of Law Enforcement and Crime Prevention (in Dutch: DRC), specific attention was paid to recidivism of three possible Mulder offences with a high-level of danger that would qualify for a progressive penalty system. These are speeding offences exceeding 10 km per hour, red light running, and using a mobile phone while driving (so-called SRB offences). The idea is to punish repeat SRB offenders (reoffending within a two-year time span) more severely. The group of multiple SRB-offenders is a more specific and smaller group of offenders than the total group of frequent Mulder offenders. The results of this study indicate that Mulder recidivism by the multiple SRB-offenders is more or less the same as Mulder recidivism among frequent Mulder offenders. This suggests that the risk of Mulder recidivism indicates no reason to focus a progressive penalty system on speeding offences exceeding 10 km per hour, red light running, or using a mobile phone while driving.

Literatuur

- Blom, M., Bregman, I.M., & Wartna, B.S.J. (2011). *Geregistreeerde verkeerscriminaliteit in kaart: Een kwantitatief beeld van achtergrondkenmerken en de recidive van geregistreeerde verkeersdelinquenten in Nederland*. Den Haag: WODC. Cahier 2011-6.
- Blom, M., & Wartna, B.S.J. (2004). *Recidive onder verkeersdelinquenten: Een overzicht van hun strafrechtelijke carrière*. Den Haag: WODC. Cahier 2004-4.
- CJIB (2013). *Overtredingen 2012 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2013/02/28/overtredingen-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften-Wahv-ofwel-wet-mulder.
- CJIB (2014). *Overtredingen 2013 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/02/07/overtredingen-2013-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften
- CJIB (2015). *Overtredingen 2014 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2015/02/03/overtredingen-2014-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften-ofwel-wet-mulder.
- CJIB (2016). *Overtredingen 2015 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/02/04/overtredingen-2015-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften-Wahv-ofwel-wet-mulder.
- CJIB (2017). *Overtredingen 2016 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/01/17/overtredingen-2016-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften-Wahv-ofwel-wet-mulder.
- CJIB (2018). *Overtredingen 2017 Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv), ofwel Wet Mulder*. Geraadpleegd op 10 april 2018: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/02/07/overtredingen-2017-wet-administratiefrechtelijke-handhaving-verkeersvoorschriften-Wahv-ofwel-wet-mulder.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). New York: Academic Press.
- Goldenbeld, Ch., Reurings, M.C.B., Van Norden, Y., & Stipdonk, H.L. (2011). *Relatie tussen verkeersovertredingen en verkeersongevallen: Verkennend onderzoek op basis van CJIB-gegevens*. Leidschendam: SWOV. R-2011-19.
- Hoekstra, A.T.G., Eenink, R.G., & Goldenbeld, Ch. (2017). *Progressief boetestelsel en verkeersveiligheid: Geschatte veiligheidseffecten van hogere boetes bij herhaalde snelheidsovertredingen*. Den Haag: SWOV. R-2017-3.
- Kaplan, E.L., & Meier, P. (1958). Nonparametric estimation from incomplete observations. *Journal of the American Statistical Association*, 53(282), 457-481.
- Lawless, J.F. (2003). *Statistical Models and Methods for Lifetime Data* (2e ed.). Hoboken: John Wiley and Sons.
- Rom, D.M. (2013). An improved Hochberg procedure for multiple tests of significance. *British Journal of Mathematical and Statistical Psychology*, 66, 189-196.

- SMS & Significant (2017). *Factsheet ex ante impactanalyse Progressief boetestelsel*. Den Haag: SMS/Significant.
- Stipdonk, H.L. & Goldenbeld, Ch. (2014). *The possible impact of progressive fines on road safety*. Paper gepresenteerd op Brake's 5th International Speed Congress, Londen, 7 mei 2014.
- VVD, CDA, D66 en ChristenUnie (2017). *Vertrouwen in de toekomst: Regeerakkoord 2017 – 2021*. Geraadpleegd op 18 juli 2018: www.kabinetsformatie2017.nl/documenten/publicaties/2017/10/10/regeerakkoord-vertrouwen-in-de-toekomst.
- Wartna, B.S.J., Blom, M., & Tollenaar, N. (2011). *De WODC-Recidivemonitor: 4e, herziene versie*. Den Haag: WODC. Memorandum 2011-3.
- Wartna, B.S.J., Tollenaar, N. & Bogaerts, S. (2009). StatRec: Inschatting van het recidivegevaar van verdachten van een misdrijf. *Tijdschrift voor Criminologie*, 51(3), 211-227.
- Weijters, G. Verweij, S., & Tollenaar, N. (2017). *Recidive onder justitiabelen in Nederland: Een verslag over de periode 2004 tot en met 2016*. Den Haag: WODC. Factsheet 2017-5.

Bijlage 1 Begeleidingscommissie³⁷

Teneinde de wetenschappelijke autonomie en de onafhankelijkheid van het WODC te waarborgen, stelt het WODC voor elk onderzoek een begeleidingscommissie samen. Uitgangspunt bij de samenstelling van de begeleidingscommissie vormt de inhoudelijke bijdrage die de voorzitter en leden kunnen leveren aan de uitvoering en de kwaliteit van het onderzoek. De deelnemers aan de commissie worden gevraagd vanwege hun persoonlijke deskundigheid, niet als vertegenwoordiger van de organisatie waar zij werken. De taak van de commissie blijft te allen tijde adviserend; de deelnemers hoeven het niet eens te zijn met de onderzoeksresultaten. De eindverantwoordelijkheid voor onderzoek en (de inhoud van) het eindrapport berust bij de onderzoekers. De eindverantwoordelijkheid voor de aanvaarding van het eindrapport berust bij het WODC.

De begeleidingscommissie voor dit onderzoek was als volgt samengesteld:

Voorzitter

Dhr. H. Elffers

Emeritus hoogleraar Empirische bestudering van de strafrechtpleging, Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving/Vrije Universiteit Amsterdam

Leden

Dhr. M. van den Brink

Juridisch beleidsadviseur, Centraal Justitieel Incassobureau

Dhr. S. Houwing

Tot 1 oktober 2017: Onderzoeker bij de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid.

Per 1 oktober 2017: Senior productmanager, Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

Dhr. S. Hugen

Beleidsmedewerker, Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie

Dhr. R. van der Wolk

Beleidsmedewerker, directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding, Ministerie van Justitie en Veiligheid

³⁷ Voor meer informatie over de samenstelling en taken van de begeleidingscommissie, zie de 'Wegwijzer bij contractonderzoek in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum', te downloaden van www.wodc.nl/binaries/EWB%20Wegwijzer%202018_tcm28-92012.pdf.

Bijlage 2 Overzicht Muldergedragingen

Het toepassingsgebied van de Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften staat omschreven in de bijlage bij deze wet en betreft gedragingen die in strijd zijn met op het verkeer betrekking hebbende voorschriften. Onder de Wet Mulder vallen uitsluitend gedragingen, waarbij geen letsel aan personen is ontstaan of schade aan goederen is toegebracht.

Om een indicatie te geven van de gedragingen waar het dan zoal om gaat, wordt in tabel B1 een overzicht gegeven van de 10%-steekproef van Mulderovertreders uit 2012, uitgesplitst naar het type delict op grond waarvan zij in de onderzoeksgroep zijn opgenomen.³⁸ Gegeven zijn de vijftien vaakst voorkomende Muldergedragingen. Deze vormen samen 99% van het totale aantal gedragingen.

Tabel B1 Mulderovertreders uit 2012, naar type delict (top-15)

	Abs.	%
Totaal, waarvan	279.239	100
Snelheidsovertreding	225.045	80,6
Fout parkeren	24.927	8,9
Roodlichtnegatie	8.388	3,0
Geen/onjuist gordelgebruik	4.290	1,5
Handheld bellen	4.027	1,4
Handelen in strijd met geslotenverklaring	3.016	1,1
Plaats op de weg ^a	1.527	0,5
Negeren doorgetrokken streep	1.191	0,4
Niet voldoen aan helmplicht	1.060	0,4
Niet op eerste vordering behoorlijk het rijbewijs ter inzage afgeven	1.041	0,4
Niet volgen van de verplichte rijrichting	928	0,3
Overschrijden maximum constructiesnelheid	570	0,2
Gebruik lichten tijdens het rijden	447	0,2
Gevaarlijk inhalen	254	0,1
Het niet verlenen van voorrang	253	0,1

^a Het gaat hier om het ongeoorloofd gebruik van de vluchtstrook, vluchthaven of berm de auto(snel)weg, het niet zo veel mogelijk rechts houden, het ongeoorloofd gebruik van de rijbaan, het fietspad of het trottoir, het niet gebruiken van de rijbaan en het met een doorgetrokken streep gemarkeerde fietsstrook gebruiken.

³⁸ Personen die zich schuldig maakten aan het niet betalen van een verschuldigde parkeerbelasting, het niet voldoen aan de apk-plicht en het niet voldoen aan de verplichting om een WA-verzekering voor een voertuig af te sluiten, komen niet in aanmerking voor opname in de onderzoeksgroep. Deze delicttypen komen daarom per definitie niet voor in het overzicht.

Bijlage 3 Recidivecijfers

Tabel B2 Prevalentie van Mulderrecidive van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder^a

	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar
Mulderveelpleger	71,9	84,4	88,8	≥90
Overige Mulderovertreder	45,1	61,2	68,8	74,0
Totaal	56,7	71,2	77,5	81,4

^a Recidivepercentages boven de 90% worden omwille van de privacy van de betrokkenen getoond als ≥90%.

Tabel B3 Prevalentie van strafrechtelijke verkeersrecidive van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder

	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar
Mulderveelpleger	2,7	4,7	6,2	7,5
Overige Mulderovertreder	1,2	2,2	2,9	3,5
Totaal	1,9	3,3	4,4	5,3

Tabel B4 Prevalentie van strafrechtelijke recidive excl. verkeer van Mulderovertreders uit 2012, totaal en naar type overtreder

	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar
Mulderveelpleger	1,3	2,3	3,1	3,7
Overige Mulderovertreder	0,7	1,3	1,8	2,1
Totaal	1,0	1,7	2,3	2,8

Tabel B5 Prevalentie van 2-jarige strafrechtelijke verkeersrecidive van Mulderovertreders uit 2012, naar achtergrondkenmerken en type overtreder

	N=	Mulder- veepleger	Overige Mulder- overtreder	Totaal	Sig.
Totaal		120.380	158.859	100	
		4,7	2,2	3,3	0,000
Soort constatering					
Kenteken		4,2	1,7	2,8	0,000
Staandehouding		12,2	6,1	8,1	0,000
Type delict					
Snelheid		4,0	1,7	2,7	0,000
Roodlichtnegatie		7,1	2,7	4,4	0,000
Parkeren		6,1	2,3	4	0,000
Overige Mulderovertredingen		11,5	6,1	7,9	0,000
Type weg^a					
Weg binnen bebouwde kom		3,8	1,6	2,5	0,000
Autosnelweg		4,7	2,2	3,4	0,000
Andere weg buiten de bebouwde kom		3,9	1,7	2,6	0,000
Mate van overschrijding^a					
t/m 5 km/u		3,1	1,4	2,1	0,000
>5 t/m 10 km/u		3,8	1,5	2,5	0,000
>10 t/m 15 km/u		4,4	2,1	3,2	0,000
>15 t/m 20 km/u		5,8	3,2	4,5	0,000
>20 t/m 25 km/u		8,0	4,3	6,2	0,000
>25 t/m 40 km/u		11,3	5,9	8,5	0,000
Soort voertuig					
Bromfiets		20,3	9,5	11,7	0,000
Motor		6,3	3,9	4,7	0,006
Auto		4,6	2,0	3,1	0,000
Vrachtwagen		5,2	3,3	4,2	0,017
Dagdeel					
Nacht		7,3	4,5	5,9	0,000
Ochtend		4,2	1,8	2,8	0,000
Middag		4,5	2,1	3,1	0,000
Avond		5,4	2,7	3,9	0,000
Boetebedrag					
Minder dan 30 euro		3,4	1,5	2,3	0,000
30 tot 50 euro		3,7	1,5	2,4	0,000
50 tot 90 euro		5,3	2,5	3,7	0,000
90 euro of meer		7,1	3,6	5,1	0,000
Aantal eerdere Mulder-zaken in afg. 5 jr.					
0		N.v.t.	2,1	2,1	N.v.t.
1-2		3,4	2,1	2,2	0,000
3-4		3,2	2,0	2,5	0,000
5-10		3,5	2,4	3,1	0,000
11 of meer		7,1	4,5	6,9	0,000
Aantal eerdere sr-verkeerszaken in afg. 5 jr.					
0		3,1	1,6	2,3	0,000
1 of meer		14,8	10,5	13,2	0,000
Aantal eerdere misdrijven excl. verkeer in afg. 5 jr.					
0		3,9	1,8	2,7	0,000
1 of meer		17,6	11,9	15,0	0,000

^a Type weg en mate van overschrijding zijn alleen bekend/van toepassing in geval van snelheidsovertredingen.

Tabel B6 Prevalentie van 2-jarige strafrechtelijke recidive excl. verkeer van Mulderovertreders uit 2012, naar achtergrondkenmerken en type overtreder

	N=	Mulder- veelpleger	Overige Mulder- overtreder	Totaal	Sig.
Totaal		120.380	158.859	100	
		2,3	1,3	1,7	0,000
Soort constatering					
Kenteken		1,9	0,9	1,3	0,000
Staanhouding		8,6	5,0	6,2	0,000
Type delict					
Snelheid		1,7	0,8	1,2	0,000
Roodlichtnegatie		4,1	2,1	2,9	0,000
Parkeren		3,4	1,7	2,4	0,000
Overige Mulderovertredingen		8,1	5,2	6,2	0,000
Type weg^a					
Weg binnen bebouwde kom		1,8	0,8	1,2	0,000
Autosnelweg		1,8	1,0	1,4	0,000
Andere weg buiten de bebouwde kom		1,5	0,7	1,0	0,000
Mate van overschrijding^a					
t/m 5 km/u		1,3	0,7	0,9	0,000
>5 t/m 10 km/u		1,6	0,7	1,1	0,000
>10 t/m 15 km/u		2,0	1,2	1,6	0,000
>15 t/m 20 km/u		2,3	1,2	1,7	0,000
>20 t/m 25 km/u		3,1	1,8	2,5	0,003
>25 t/m 40 km/u		5,1	3,0	4	0,002
Soort voertuig					
Bromfiets		15,5	8,8	10,2	0,000
Motor		1,6	0,9	1,1	0,111
Auto		2,2	1,1	1,6	0,000
Vrachtwagen		2,3	2,3	2,3	1,000
Dagdeel					
Nacht		4,9	3,2	4,0	0,000
Ochtend		1,8	1,0	1,4	0,000
Middag		2,2	1,3	1,7	0,000
Avond		2,7	1,6	2,1	0,000
Boetebedrag					
Minder dan € 30		1,4	0,7	1,0	0,000
€ 30 tot € 50		1,6	0,9	1,2	0,000
€ 50 tot € 90		2,7	1,7	2,1	0,000
€ 90 of meer		3,9	2,2	2,9	0,000
Aantal eerdere Mulderzaken in afg. 5 jr.					
0		N.v.t.	1,4	1,4	N.v.t.
1-2		2,1	1,3	1,3	0,000
3-4		1,5	1,1	1,2	0,000
5-10		1,9	1,3	1,7	0,000
11 of meer		3,1	3,6	3,2	0,095
Aantal eerdere sr-verkeerszaken in afg. 5 jr.					
0		1,4	1,0	1,2	0,000
1 of meer		7,7	7,0	7,4	0,037
Aantal eerdere misdrijven excl. verkeer in afg. 5 jr.					
0		1,4	0,8	0,6	0,000
1 of meer		17,1	14,7	9,6	0,000

^a Type weg en mate van overschrijding zijn alleen bekend/van toepassing in geval van snelheidsovertredingen.

^b Na toepassing van de 'Modified Hochberg procedure' is dit resultaat statistisch niet meer significant ($p \geq 0.05$).